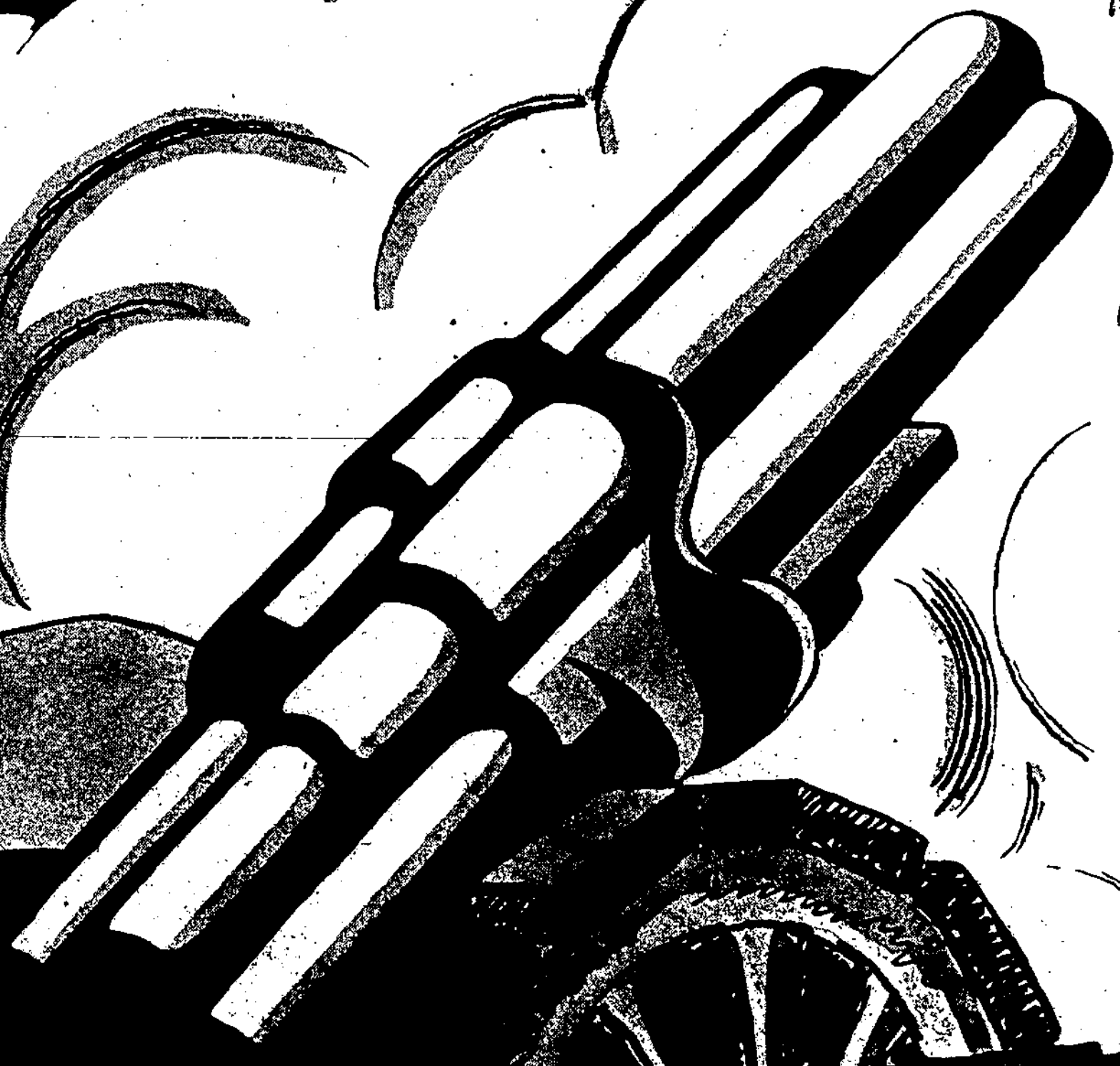

KARYS

Janas...

LIETUVOS
Karininkų Ramovės
SKAITYKLA

33

Pažymėtini įvykiai prieš 10 metų.

1919 metų rugpiūčio mėnuo.

- 23 d. Lenkai antrą kartą puolė Seinų miestą. Kautynės tęsėsi 6 valandas, bet apsupant miestą, mūsiškiai pasitraukė į Lazdijus. Lazdijus rado jau lenkų užimtus, policiją nuginkluotą. Čia įvyko su lenkais vėl kautynės. Lenkai po 2 valandų kautynių iš Lazdijų buvo išvaikyti.
- „ Pūnioje lenkai suėmė mūsų policiją ir apylinkėje darė pas vietinius gyventojus kratas, tarytum mūsų sargybinių ieškodami.
- „ Lenkų raiteliai, atjoję į Balninkų miestelį, sureštavo mūsų policiją ir valsčiaus valdybos narius. Sunaikino valsčiuje visas knygas ir bylas. Suimtuosius su savimi išsivežė.
- 24 d. Panevėžio grupės bare pastebėtas bolševikų stiprinimasis užimamose pozicijose. Vėliau mūsiškių paleistos kolonos bolševikus truputį pastūmėjo, išmušdamos iš linijos: Bevernas-Ulaneenhof (3 klm. į pietus nuo Beverno) - Zilavka (3 klm. į šiaurę nuo Eglaitės) - Veisensee (3 klm. į šiaurės vakarus nuo Eglaitės) - Annenhof (2,5 klm. į vakarus nuo Eglaitės) - Juodonys (5 klm. į pietų vakarus nuo Eglaitės) - Savėnai (5 klm. į rytus nuo Aleksandravėlės) - Vaidminiai (2,5 klm. į šiaurę nuo Suveko). Paimta kėletas kulkosvaidžių. Mūsiškių 2 užmušti ir 2 sužeisti.
- „ Ukmergės grupės bare po kautynių, dienai auktant, mūsiškiai, išmušę bolševikus, užėmė jų apkasus Galminių - Bružų rajone (abipus plento nuo Degučių į Daugailius). Vėliau mūsiškiai su artilerijos pagalba išmušė bolševikus iš pozicijų: Mikulių dvaras (ant pietinio Avilių ežero kranto) - Blyniškiai (5 klm. į šiaurę nuo Degučių) - Raistiniškiai (2 klm. į šiaurės rytus nuo Degučių) - Murmuliškiečiai (0,5 klm. į rytus nuo Degučių) - Zalves (6 klm. į šiaurę nuo Salako) - Pagrundžiai (6 klm. į šiaurės rytus nuo Salako) - Sarakauka (1 klm. į šiaurę nuo Luodžių ežero). Paimta daug bolševikų nelaisvėn ir kariško grobio. Mūsiškių užmuštas ltn. Sidoravičius.
- „ Lenkų fronto vadu Suvalkijoje paskirtas majoras Žukas.
- „ Gautos žinios, kad lenkai į Suvalkus atsivežė iš Seinų daug areštuotų lietuvių kunigų ir kitų inteligentų, jų tarpe ir Seinų vyskupą Karosą, kuriuos uždarė kalėjime. Taip pat į Suvalkus atvežta iš Seinų 60 sužeistų lenkų kareivių ir 5 mūsiškiai kareiviai, patekę lenkams Seinuose nelaisvėn.
- 25 d. Panevėžio grupės bare bolševikai mėgino pulti Subato kryptimi, bet buvo atmušti.
- „ Ukmergės grupės bare mūsiškiai, išmušę bolševikus, užėmė kairėje pusėje plento iš Degučių Zarasų link, Nadūnus - Girsius - Pagirsius - Šnelką ir žygiuoja pirmyn. Mūsiškių 2 užmušti ir 15 sužeistų. 12 valandą mūsiškiai iš patrankų apšaudė Zarasų miestą.
- „ 17 valandą mūsų kariuomenė užėmė Zarasų miestą ir sustojo linijoje: Zarasai - Tumiškiai (1 klm. į rytus nuo Samavos ežero) - Černobrodai (6 klm. į vakarus nuo Smalvų) - Žagarinė (7 klm. į rytus nuo Salako). 20 val. mūsiškiai bolševikus atmetė iki linijos: Kumpolių ežeras (4 klm. į šiaurę nuo Zarasų) - Lauceno ežeras - Smėlynės bažnytkaimis - Didieji Samaniai (4 klm. į rytus nuo Zarasų) - Kurčmos ežeras - Ilba ežeras - Romanovo dvaras (3 klm. į šiaurę nuo Smalvų miestelio) - Smalvų dvaras. Iš šios linijos išsiūsta į rytus sustiprinta žvalgyba.
- „ 20 val. po kautynių mūsiškiai visu baru pasistūmėjo pirmyn. Dešiniajame sparne mūsiškiai užėmė Turmonto stotį. Paimta daug grobio.
- niai (4 klm. į rytus nuo Zarasų) - Kurčmos ežeras - Ilgo ežeras - Vaiseniškiai (5 klm. į vakarus nuo Smalvų) - Rusteikiai (2 klm. į rytus nuo Samavos ežero).
- 25 d. Suvalkijoje mūsiškiai puola Seinus ir po pusės valandos kautynių iš Seinų lenkus išveja ir užima miestą. Seinuose mūsiškiai iš kalėjimo paleido 127 kareivius ir policininkus, paimtus lenkų nelaisvėn, ir karininką Galvydį su daug vietinių gyventojų. Tuojuo buvo išgabentas iš Seinų likęs mūsiškių turtas ir lenkų palikti 8 arkliai, 2 vežimai, 1 lauko virtuvė ir 7 telefono aparatai. Kautynėse užmuštas Seinų (lenkų) komendantas, 2 karininkai ir 45 partizanai ir kareiviai. Mūsiškių 8 kareiviai sužeisti. Vėliau lenkai daug didesnėmis jėgomis vėl pradėjo pulti Seinus ir mūsiškiai 12 val. 30 min. paliko miestą ir pasitraukė į Lazdijus.
- Tą pat dieną lenkai užpuolė, nuginklavo ir paėmė nelaisvėn 1 karininką ir 27 kareivius, stovinčius Kibišių kaime (6 klm. į vakarus nuo Merkinės), kad apsaugotų Merkinės tiltą per Nemuną.
- 26 d. Panevėžio grupės dalys po kautynių užėmė Paberžę (1,5 klm. į pietų vakarus nuo Eglaitės), Kovenką, Gudus ir Vaidminius (2,5 klm. į šiaurę nuo Suveko). Paimta nelaisvių ir grobio. Eina smarkios kautynės ties Veisensee. Čia mūsiškiai neteko 3 karininkų sužeistų ir 30 kareivių sužeistų ir užmuštų.
- 12 val. kairysis sparnas užėmė Imbrado miestelį ir eina pirmyn šteinensee link. Tuo pat momentu ties Rautensee prasideda smarkios kautynės. 18 val. mūsiškiai užėmė Rautensee ir šteinensee. Kautynėse žuvo karininkas Sinickas ir keliolika kareivių.
- „ Ukmergės grupės bare mūsiškiai po kautynių užėmė Kalniškius, Svyliškius ir eina pirmyn link Ilzeno ir Medumo ežerų. Bolševikai nuo Kščavos miestelio mėgino daryti antpuolį, bet greitai buvo atmušti. Dešinysis grupės sparnas pasiekė liniją: Romanovos folvarkas (3 klm. į šiaurę nuo Smalvų miestelio) ir Smalvų ežeras. Smalvų miestelį mūsiškiai jau užėmė. Žvalgai pasiekė Vangeliškių kaimą (6 klm. į šiaurės rytus nuo Smalvų miestelio). Taip pat mūsų žvalgai pastebėjo Turmonto stotį šarvuotą bolševikų traukinį.
- 27 d. Panevėžio grupės žvalgai iš pietų slinksta link Eglaitės. Naktį dalys jau užėmė liniją: Putriškiai (7 klm. į rytus nuo Subato) - Radebansruhe - Veisensee - Eglaitės stotis - Šarlotenhof (4 klm. į šiaurės vakarus nuo Grendzes bažnytkaimio) - Marianovka (1,5 klm. į vakarus nuo Grendzės).
- „ Ukmergės grupės dalys išstiprino linijoje: Ilzeno dvaras (8 klm. į šiaurės vakarus nuo Zarasų) - Medumo ežeras - Lauceno ežeras - Smėlynės bažnytkaimis - Didieji Samaniai (4 klm. į rytus nuo Zarasų) - Kurčmos ežeras - Ilba ežeras - Romanovo dvaras (3 klm. į šiaurę nuo Smalvų miestelio) - Smalvų dvaras. Iš šios linijos išsiūsta į rytus sustiprinta žvalgyba.
- „ 20 val. po kautynių mūsiškiai visu baru pasistūmėjo pirmyn. Dešiniajame sparne mūsiškiai užėmė Turmonto stotį. Paimta daug grobio.

LIETUVOS KARIUOMENĖS SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

XI metai.

Kaunas, 1929 m. rugpiūčio m. 22 d.

Nr. 33 (533)

Nemalonu, jei veidrodis teisingai rodo.

Rugpiūčio 8 dienos „Lietuvos Aids“ įdėta lenkų raščių straipsnius, kurie yra nukreipti prieš dabartinę notą, kur jie teisinasi prieš Tautų Sąjungą dėl prof. Lietuvos vyriausybės. Ir dar tai, kad Lenkija prašiusi

Voldemaro iškeltų kaltinimų prieš lenkų vyriausybę. Kaip ir buvo tikėtasi, lenkai nerodo noro, teisingiau vengia, atsakyti į mūsų ministerio pirmininko notą. Jie bijo pažvelgti į gerą veidrodį, nes jis tiksliausiai atvaizduoja jų „prieteliškos meilės“ nukamuotą veidelį. Ką bedarys iškarščiausi galvelė ir honoru prisisunkęs liemuo galvoja, kaip jiems sveikiau. Bet reikia pasakyti, kad čia, toli gražu, neišėjo žmoniškai, o tik šiek tiek kito niškai...

Visų pirma lenkai savo notoj tvirtina, kad jie ganėtinai esą įrodę savo taikingus nusistatymus Lietuvos atžvilgiu. Toliau notoj protestuojama prieš mėginimus primesti lenkams atsakomybę už kruvinas priemones, pritaikytas Lietuvos vyriausybės savo politinių priešų atžvilgiu. Visi Lietuvos vidaus įvykiai esą tik jos dalykas: lenkai esą čia nieko nekalti. Tik atsižvelgdami į aukštą Ženevos instituciją (suprask, Tautų Sąjungą) lenkai laiką reikalingu išnagrinėti p. Voldemaro notą...

Savo kaltinimams pamatuoti prof. Voldemaras nurodęs tikrai tokius įvykius, kaip Lenkijoje išeinančių laik-

Kunigalkštis Levas Sapieha, Did. Liet. Kancleris ir žymiausias XVII amž. Lietuvos politikas.

anot lenkų, esą vaikiški. Pažiūrėkim, kokie gi yra tie vaikiški argumentai? O gi tie, kur nurodoma, kad lenkai moko „emigrantus“ ginklą vartoti ir bombas mėtyti, kur pabrėžiama, kad per atentatą prieš mūsų ministerį pirmininką pavartotos granatos yra lygiai tokios

Raudonojo Kryžiaus tarptautinio komiteto, kad jis paremtų lenkų pastangas apsisiekti su Lietuva politiniais kaliniais. Kiti visi prof. Voldemaro pamatavimai esą vaikiški.

Lietuvos vyriausybė, rašydama notą, turėjusi tokius tikslus: kliudyti geriems santykiams susidaryti tarp Lietuvos ir Lenkijos ir palengvinti kovą, kurią vedanti Lietuvos vyriausybė su opozicija krašto viduje. Notą baigiama tuo, kad Tautų Sąjunga netaikytų lenkams 1927 m. gruodžio 10 d. rezoliucijos 7 abzaco. Taigi to abzaco mūsų „gerieji prieteliai“ ir išsigando. O jis kaip tik yra paminėtas prof. Voldemaro notos pradžioje ir turi tą prasmę, kad lenkai iškilmingai pasižadėjo nesikėsinti į Lietuvos nepriklausomybę ir nesikišti į jos vidaus reikalus.

Lenkija paminėjo tikrai du prof. Voldemaro pamatavimus jų kaltei įrodyti; visi gi kiti,

pat, kaip ir vartojamos lenkų kariuomenė, kur nusi-
skundžiama, kad lenkų policija padeda „emigrantams“
pereiti iš Lenkijos Lietuvon ir nekliudo grįžti atgal, kur
sakoma apie atentato dalyvių prisipažinimą, kad jie į
Lenkiją bėgo, nes lenkai buvę suinteresuoti įvykstančiu
atentatu; lenkai neliečia ir tos vietos, kur nurodoma,
kad p. Holówko viešai prisipažino apie savo vadovavimą
emigrantų gaujai.

Keistas yra lenkų tvirtinimas, kad mūsų vyriausybė
prikibusi prie straipsnių, įdėtų „emigrantų“ laikraštपालािक्य
„Pirmyn“ ir prie politinių kalinių apsimainymo. Negali
būti dviejų nuomonių, kieno pinigais leidžiamas „Pir-
myn“, bet tatau dar ne taip svarbu. Svarbu yra tas, kad
tame laikraštपालािक्य iškeltos „mintys“ visai sutampa su
lenkų „broliškąja“ politika. Juk taip neseniai Lydos ka-
reivinėse buvo apgyvendintas kažin koks „lietuvių emi-
grantų“ kariuomenės pulkas, kurio ir uniforma buvo to-
ki, kaip mūsų. Ar tie „emigrantai“ nupirko iš lenkų, ar
išnuomojo Lydos kareivines, ar koki nors įpėdinystės
teisė juos šeimininkais padarė? Taip pat reikia paklausti,
kas davė jiems apdarą, ginklus, amuniciją? Kur gavo
jie lėšas kariuomenės išlaikymui? Juk emigrantų skai-
čius yra visai nežymūs ir jų tarpe nėra žmogaus su di-
deliu kapitalu.

Šiaip ar taip, bet šitoji priemonė „broliškiems san-
tykiams“ ugdyti pasirodė per daug aiški, ir jos lenkai iš-
sižadėjo. „Emigrantų“ laikraštपालािक्याi ima kitaip galvoti:
jie nutarė iš vidaus visokiais būdais kenkti mūs kraštui.
Teroristinių aktų pagalba jie ragino eiti prie tikslo. Ir
štai mes matome, kad Vilniuje ar Gardine, lenkams pa-
dedant, jauni vyrukai mokosi vartoti ginklą ir mėtyti
granatas. O gegužės mėn. 6 dienos vakarė tos pačios
bombos randamos mūs laikinoj sostinėj Kaune, miesto
sode, prie valstybės teatro rūmų durų. Iš tiesų vaikiš-
kas argumentas! Dabar dėl politinių kalinių. Jei lenkai
siuntė žmones teroristiniams aktams Lietuvoje vykdyti,
aišku, jie turėjo jiems ir pažadėti, kad išvaduos juos iš
užsitarnautos bausmės. Aiškiau tariant, jei Lietuvos teis-

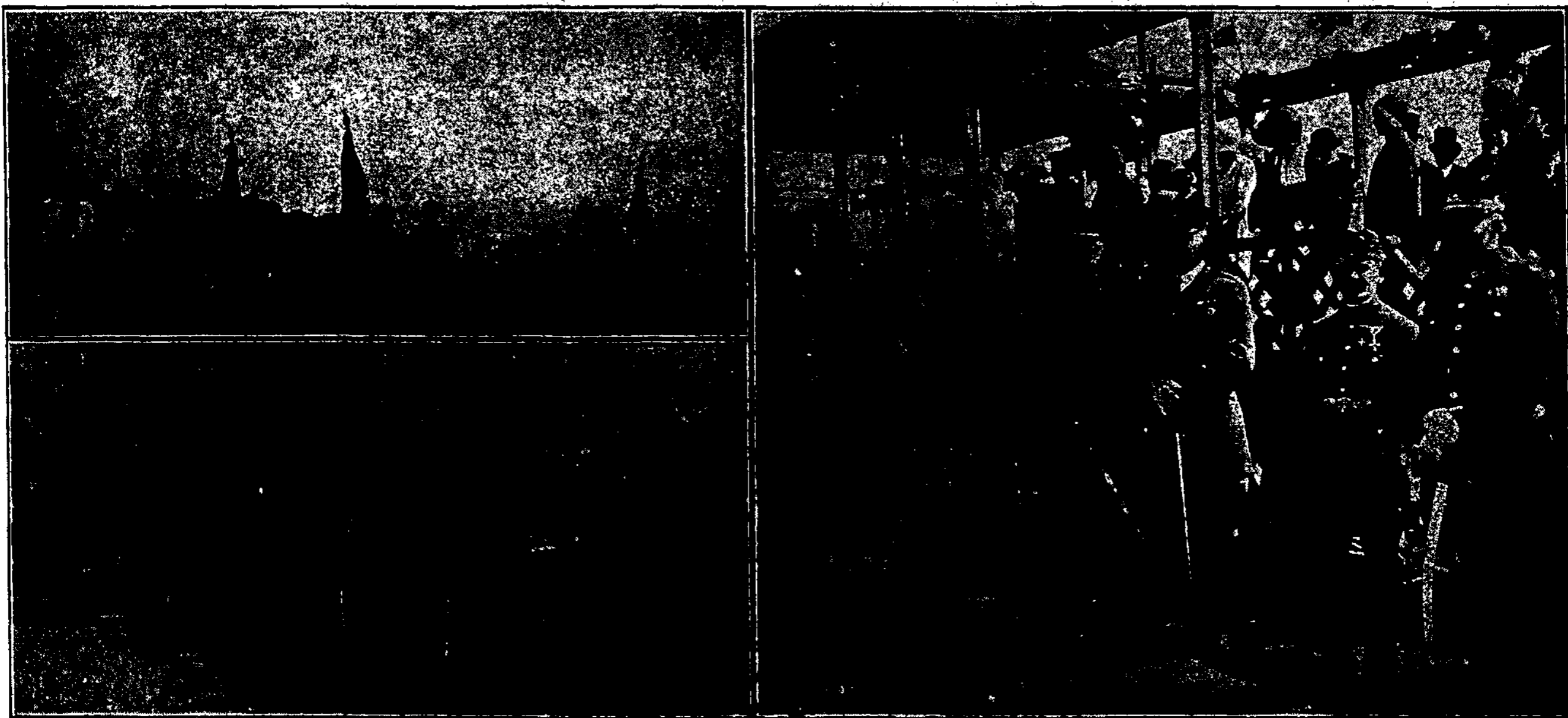
mas nubaus kokį nors teroristą, tai lenkams nebūs sun-
ku jis išpirkti. Juk šandie lenkai tebelaiiko užgrobę
trečdalį mus krašto ir sostinę, ir nesunku ten ką nors
nuteisti iš lietuvių tarpo iki gyvos galvos. Tada mainas
puikiausiai pasiseks ir teroristas vėl laisvas. Tą patį
lenkai galėtų padaryti ir su politiniais kaliniais, įvairaus
plauko šnipais ir kitais „didvyriais“.

Vienoj notos vietoj lenkai griaudinasi, kad tokiais
savo raštais Lietuva susikompromituosianti viso pasaulio
akyse. Jei paskutinioji prof. Voldemaro nota yra savęs
kompromitavimas, tai ir mūsų kovos su tais pačiais len-
kais, bermontininkais ir bolševikais yra tas pat. Šandie
karo nėra. Su lenkais kautynių lauke mes neturim rei-
kalo, bet užtat vyriausybė veda su jais kova diplomati-
niu keliu ir neduoda kišti nosies ne į savo reikalus.
Mes neabejojame, kad lenkams atrodo savęs kompro-
mitavimas visi lietuvių nuveikti darbai per nepriklausomo
gyvenimo 11 su viršum metų, nes sustiprėjusi Lietuva
yra kartus kašnis, kad ir smarkiausio apetito lenkui.

Tat, kur gi yra tasai (kaip lenkai sako) taikingų nu-
sistatymų įrodymas! Ar nebūs tai Vilniaus užgrobimas,
suroštas atentatas prieš ministerį pirmininką, o gal
„emigrantų“ apmundiravimas ir lenkiškos granatos prie
valstybės teatro rūmų?

Kaip matėme, lenkų nota yra visai nerimta, paremta
melu ir išsisukinėjimais. Ir jei popieris, kuriame nota
parašyta, turėtų šiek tiek kraujo, jis paraustytų iš gėdos,
kad jį toks melas prislėgė. Bet lenkai kiek galėdami
ginas ir apsimeta nekelti esą. Tegul mes galim jiems
ir kuklumą pripažinti, bet, be to, turim pasakyti, kad
lenkai savo grobuoniška politika jau seniai prarado ne-
kaltybę. L.

**K a r e i v i ! P a t s s k a i t y k „K a r i j“
ir kitus ragink j i s k a i t y t i .**

1. Pamaldos parado aikštėje. 2. Mūsų karininkai parado metu šalia estrados. 3. Akredituoti prie Lietuvos vyriausybės svetimų valstybių karo — attaché (iš kairės): Prancūzų — plk. Archen, Svedų — rotmistras Dannfeld, Italų — plk. Rosini, Estų — mjr. Maasing, Latvių — plk. ltn. Indans, Anglų — mjr. Swett, Amerikos — mjr. Arnemann, Vengrų — mjr. de Lány ir juos lydėjęs Vyr. Stabo plk. ltn. Kirlys. Visi stovi prieš estradą ir žiūri į mūsų kariuomenę, praeinančią iškilmių maršu.

Tautos šventės diena.

Net pati gamta, rodos, palankiausiai sutiko šventę. Dienos ir naktys aiškios, gražiausios. Jau trečiadienį popiet, šventės išvakarėse, visas Kaunas ypatingai nusiteikęs, gyvas ir judrus. Kas dar tebepuošia savo namų langus ir vartus, o kas jau su-

spėjęs pasiruošti, rimtas ir didingas, kaip tikras lietuvis, tik savo dideliu darbu, pasiaukojimu laidavęs sau laisvę ir tą šventę, skuba į savo tautos šventyklą — prie Karo Muziejaus.

„Čion visų švenčių išvakarėse, kaip Respublikos Prezidentas savo prkalboje pabrėžė, — renkams ne senu papratimu, ne tradiciją palaikydami bet didžią savo pareigą atlikdami. Čia tarytum atliekam savo išpažintį akivaizdą tų, kurie dėl mūsų laimės ir laisvės galvas padėjo, ir tarytum atgaivinam savo dvasią, semdami čia stiprybės ir pasiryžimo tolimesniam mūsų darbui“.

Iš tikro, minių minios, nusitiesusios ties Karo Muziejum gatvėje ir aikštėje, visai pateisino tuos mūsų Tautos Vado žodžius. Visi norėtų patekti ten, kur paslaptinai ir iškilniai smilksta aukurai, kur kuklus pilkojo mūsų laukų akmens karžygių paminklas didžiuojasi gėlių vainikuose ir elektros šviesos bangose, ten, kur Valstybės Galva, ministeriai aukštųjų užsienio svečių būrys, organizacijų atstovai ir invalidai — šitie gyvieji mūsų kovų ir aukų liudytojai.

Respublikos Prezidentas ir Šaulių Sąjungos pirmininkas p. Žmuidzinavičius baigė kalbėti. Prasideda pačios iškilmės. Tirštesniais dūmų kamuoliais rūksta aukurai. Invalidų dudų orkestras griežia žuvusiems pa-

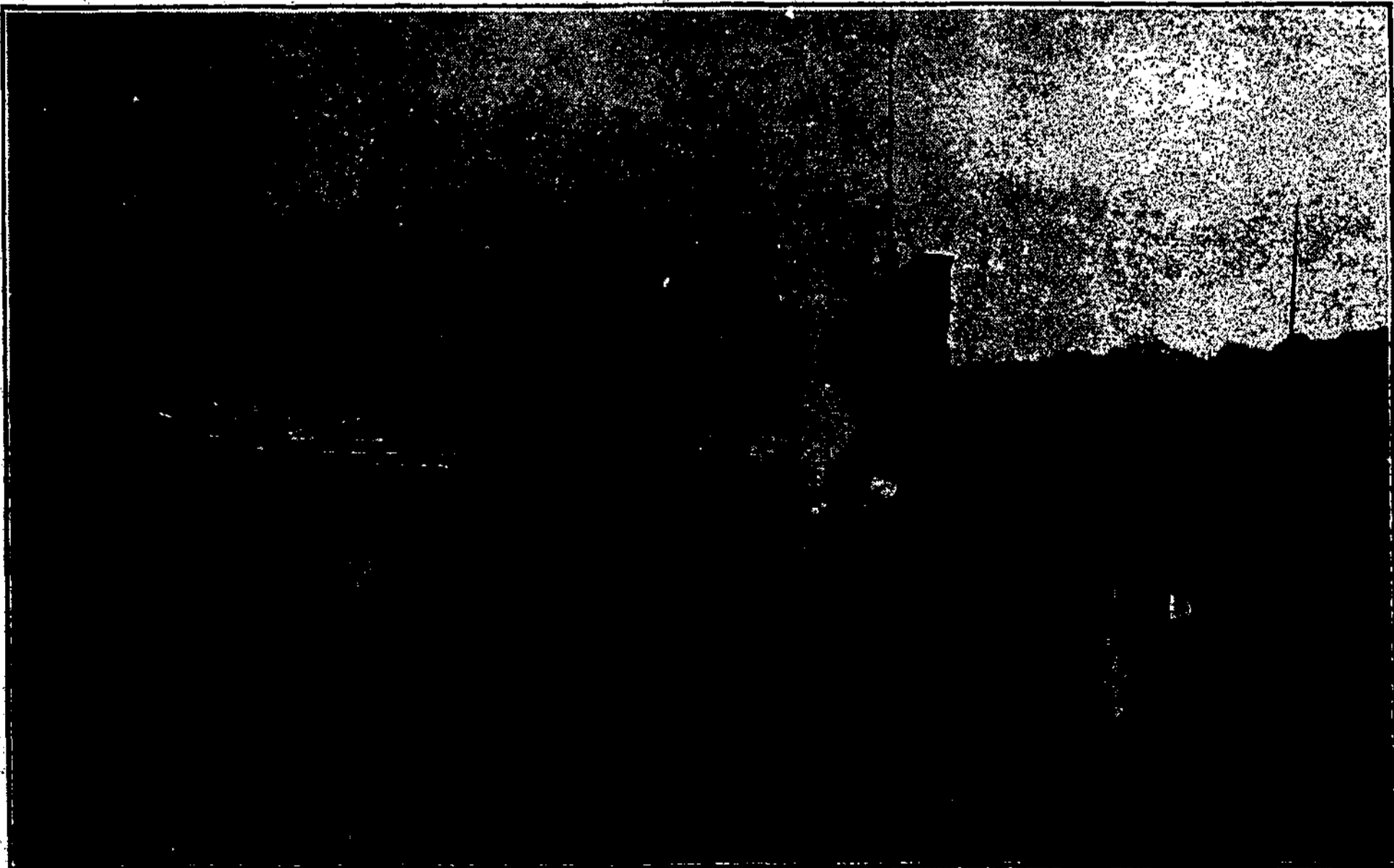
Respublikos Prezidentas kalba į karius (prie specialiai įrengto radiofono) prieš parada. Šalia Resp. Prezid. stovi minist. pirm. ir kr. ap. min. prof. A. Voldemaras, toliau ant arklio sėdi Vyr. Štabo viršininkas gen. št. plk. Kubiliūnas.

gerbti. O čia ilgiausia vaivėnų eilė išsirikiavusi ties aukuru. Pirmasis uždeda savo vainiką Respublikos Prezidentas, toliau krašto apsaugos ir ministeris pirmininkas, Vyriausio Štabo viršininkas, Karininkų Ramovė, Šaulių Sąjunga ir daugelis kitų organizacijų ir sąjungų.

Invalidų orkestrui padeda Šaulių Sąjungos choras. Ypatingai gražiai ir įspūdingai išeina Tautos himnas ir vakarinė malda. Visos prie Karo Muziejaus iškilmės baigiamos kariuomenės parada.

Gražiai tvarkingai praeina kariuomenės dalys ir organizacijos pro Valstybės Prezidentą, aukštieji svečiai skirstosi iš K. M. sodelio. Bematant jį apgula tirščiausia žmonių minia, kurie stovėjo toliau ir negalėjo iš arti pasigerėti visu kilnumu papuošimo, apeigų ir gražiomis ugnių šviesomis.

Štai išaušo rugpiūčio 15, pačios šventės diena. Visi vėl ne tik kauniškiai, bet ir tolimesnių kaimų gyventojai skuba į Petro Vileišio aikštę, kur turi įvykti didžiausias kariuomenės paradas. Čia vėl visų dėmesys ir didžiau-

Kauno namų iluminacija per Tautos šventę. Čia matyti Duonelaičio gatvė — Karo Muziejus, Valstybės Bankas, paštas ir Tiesingumo Ministerijos rūmai.

šias susidomėjimas pati kariuomenė, jos iškilmių maršas. 11 val. 30 min. prasideda aikštėj pamaldos, tuo pat metu jos eina ir Bazilikoje, kur renkasi mūsų vyriausybė, aukštieji užsienių svečiai ir mūsų garbingesni atstovai.

Aikštėje pasako pamokslą ir laiko mišias vyr. kariuomenės kapelionas kun. Mironas. Per mišias griežia sujungtas 2 ir 5 p. pulkų orkestras. Pamokslas ir muzika transliuojama per radio, kad visa Lietuva galėtų dalyvauti tose iškilmėse.

12 val. pradžioje atvyksta Respublikos Prezidentas iš Bazilikos, ministrų, aukštųjų svečių lydimas. Aikštėje nuaidi garsus valio, kuriuo Valstybės Galvą pasitinka karininkai ir minia. Pasisveikinęs su kariuomene, Respublikos Prezidentas prabilsta į ją. Jo kalba taip pat transliuojama per radio. Po prakalbos visų pulkų orkestrai griežia Tautos himną. Tuo metu reikšmingai sujudina visą aikštę ir apylinkę stiprūs šūviai.

Netrukus visi nepaprastai pagyvėja ir spaudžiasi į priekį. Tai prasideda paradas. Žvalūs, smarkūs praeina pėstininkai, karo technikos dalys, aviacija, lengvai grakščiai prajoja kavalerijos pulkai, įspūdingai traukia artilerija ir šit visai žemai, parado keliu, viesulu praūžia mūsų eskadrilė.

Kariuomenės dalys stipriomis tvarkingomis eilėmis traukia per miestą, gyvindamos jo gatves. Minios žmonių pasipila visomis kryptimis. Visi gyvi, džiugūs, visur didelis dvasios pakilimas, visur šventės nuotaika ir jausmas.

Skardžiai aidi trimitai šventės nuotaiką keldami.

O vakare Laisvės alėjoj ir kalnų aukštumose tikras karnavalas, ne tik šaligatviai, bet gatvės užkimštos. Visur vilioja į gatves, į aukštesnes vietas turtingos Kauno miesto iliuminacijos ir žavi prašmatniausios daugelio namų šviesos, nuostabios lempų girliandos ir visokios jų figūros ir raidžių inicialai.

Ilgai tą naktį Kaunas nemigo, ilgai džiaugėsi ir dainavo siela, pilna Didžios Šventės įspūdžių.

J. B.

Kariuomenės paradas Petro Vileišio aikštėje per Tautos šventę.

Nauji mūsų talkininkai.

Š. m. rugpiūčio mėn. 14 dieną baigė kariškojo parengimo kursų 71 pradžios mokyklos mokytojas*). Tam ypatingam, dar pirmajam mūsų gyvenime, įvykiui pažymėti buvo suruoštos iškilmingos išleistuvės tuose pat kursuose, Karo Mokykloj.

*) 1) Skinderis Petras, 2) Plonius Krištopas, 3) Vėjelis Juozas, 4) Sadauskas Jonas, 5) Ragauskas Antanas, 6) Taliunavičius Kazys, 7) Šidlauskas Kostas, 8) Grėbliuskas Petras, 9) Šileika Motiejus, 10) Sandargas Vincas, 11) Vaišnys Motiejus, 12) Glebavičius Jonas, 13) Stasiulis Leonas, 14) Bučas Juozas, 15) Vebeliūnas Petras, 16) Paulauskas Julius, 17) Monstvilas Albinas, 18) Beliūnas Antanas, 19) Tamošūnas Jonas, 20) Barkauskas Kostas, 21) Striuna Valeras, 22) Grigas Antanas, 23) Saladžius Jonas, 24) Markevičius Vitolius, 25) Oželis Juozas, 26) Puodžius Jonas, 27) Beliauskas Antanas, 28) Gruzinskas Antanas, 29) Tumėnas Jonas, 30) Každailis Stasys, 31) Kažemekaitis Jonas, 32) Butkus Jonas, 33) Markevičius Petras, 34) Narkūnas Pranas, 35) Kaušakis Stasys, 36) Vildžiūnas Juozas, 37) Geištoraitis Albinas, 38) Juškys Bronius, 39) Mergiūnas Romualdas, 40) Stadalnikas Jonas, 41) Ruzgas Valerijonas, 42) Ringaitis Jonas, 43) Vilkys Stasys, 44) Skruolis Povilas, 45) Muliolis Pranas, 46) Žibaitis Stepas, 47) Radzevičius Petras, 48) Zilys Aleksandras, 49) Stankevičius Juozas, 50) Šimulynas Kazys, 51) Paplauskas Jonas, 52) Šurkus Juozas, 53) Rinkevičius Andrius, 54) Grėbliūnas Adomas, 55) Palionis Antanas, 56) Abromaitis Jonas, 57) Raila Kazys, 58) Inkrata Jonas, 59) Misiukevičius Vincas, 60) Garalevičius Pranas, 61) Kizlaitis Antanas, 62) Kačkus Pranas, 63) Dyknis Alfonsas, 64) Kaupas Stasys, 65) Reičiūnas Juozas, 66) Guzevičius Stasys, 67) Dulinskas Vincas, 68) Buizinas Jonas, 69) Lengvenius Bronius, 70) Abromaitis Vladas, 71) Sedliauskas Kazys.

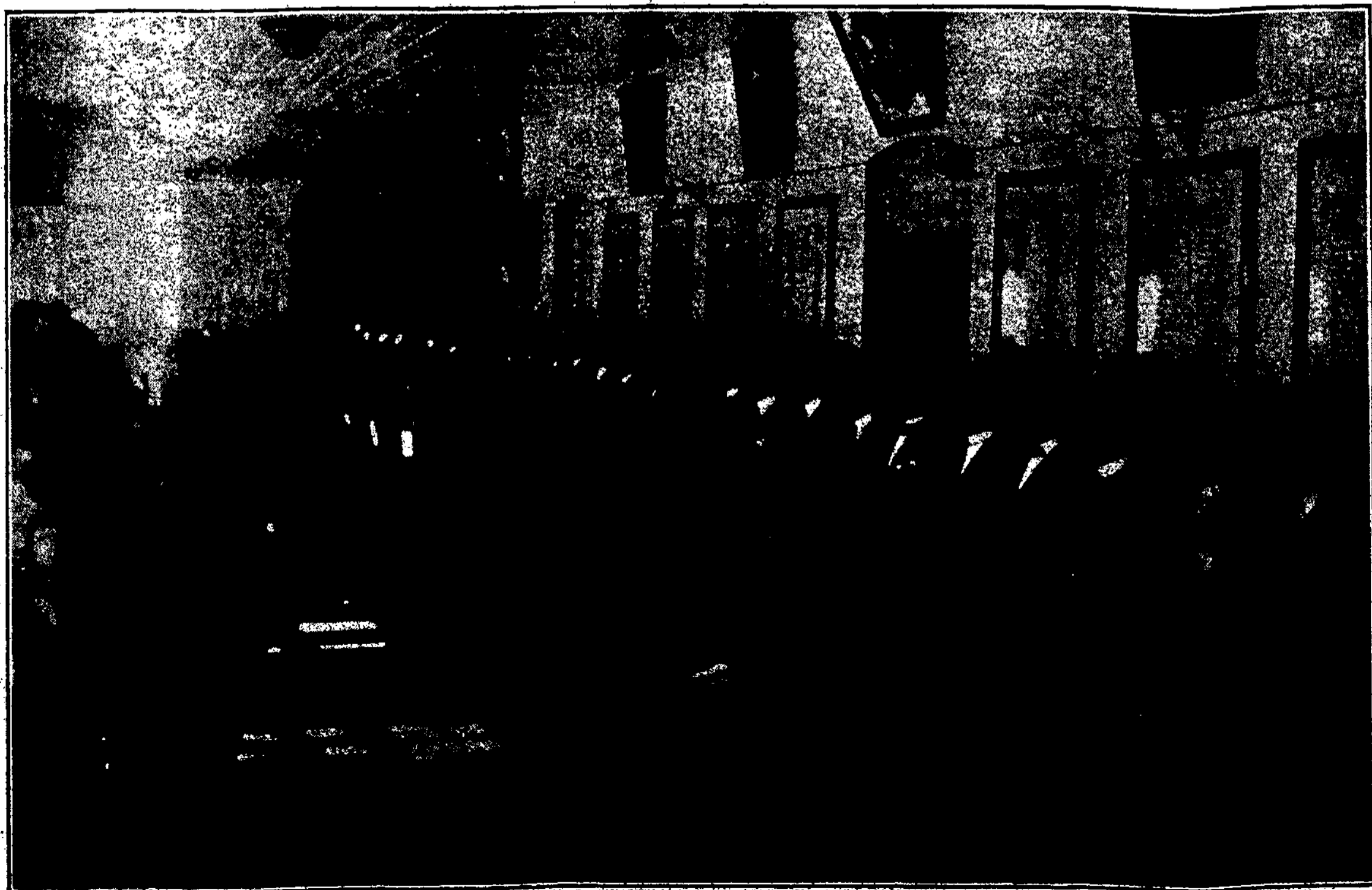
Į išleistuves teikėsi apsilankyti švietimo ministeris p. Šakenis, Kauno įgulos ir II karo apygardos viršininkas plk. Skučas, Karo Mokslų D-jos pirmininkas plk. Jakutis, generalinis vidaus reikalų ministerijos sekretorius plk. Stencelis ir daug kitų aukštųjų karininkų ir buvusių tų kursų lektorijų.

Sventadieniškai pasipuošę ir tvarkingai išsirikiavę mokytojai gražioj ir iškilmingoj Karo Mokyklos salėj laukė išleidimo akto. Kadangi kursų suruošė krašto apsaugos ministeriui leidus ir švietimo ministeriui pritariant, ir jais daugiausia rūpinosi Karo Mokslų D-ja, tad jos sekretorius kpt. Mačiūka ir perskaitė tą aktą. Jo pradžioje kaip tik pabrėžtas kursų tikslas, būtent: *pagilinti krašto gynybo idėją tarp mūsų pradžios mokyklų mokytojų, kad jie, dirbdami mokyklose ir jaunimo tarpe, šią idėją skiepytų ir stiprintų mūsų tautoje ir tuo būdu auklėtų pasiryžimą nepriklausomybei ginti.*

Kursų programą sudarė ir lėšas iš krašto apsaugos ministerijos sąmatos išrūpino Spaudos ir Švietimo Skyrius. Kursai tęsėsi tris savaites, nuo liepos mėn. 24 d. ligi rugpiūčio mėn. 14 d.

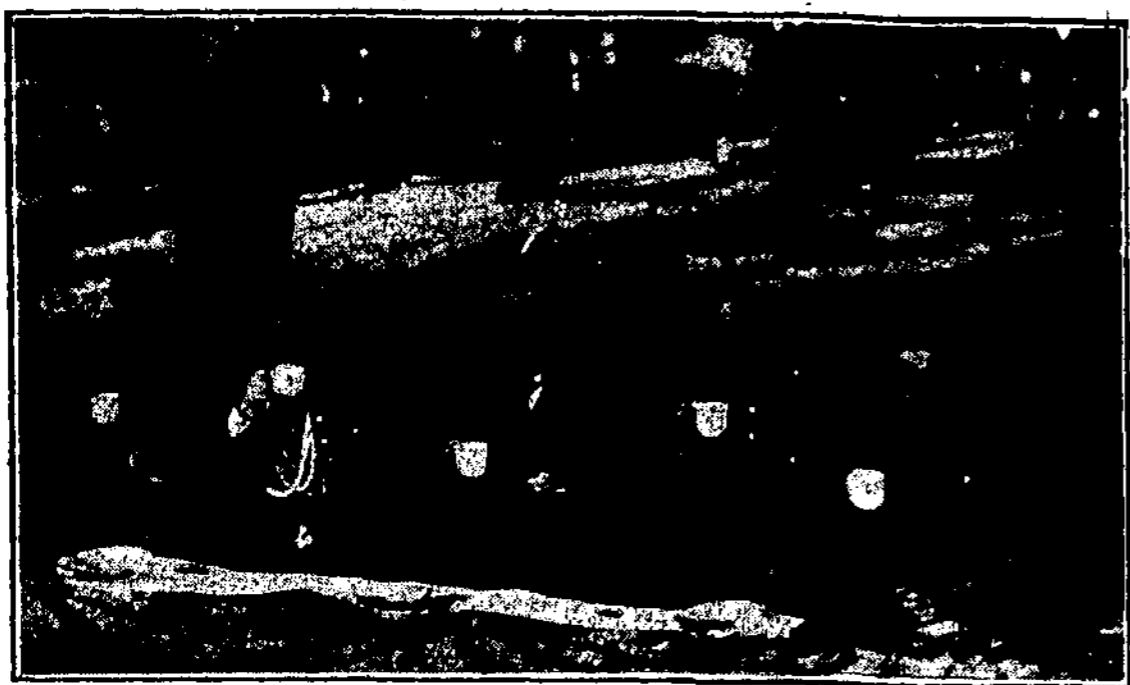
Kursuose buvo dėstomi šie dalykai:

1. Karo istorija — gen. št. plk. lt. Lanskoronskis.
2. Karo pedagogika — plk. lt. Tarasenska.
3. Kariuomenės organizacija — gen. št. plk. Gri-ganavičius.
4. Taktikos pagrindai — gen. št. mjr. Grinius.

Išleidžiamieji mokytojai Karo Mokyklos salėj iškilmingo akto metu.

Šulco foto.

J. E. Respublikos Prezidentas skautų stovykloje (Palangoje) per pusvakarius.

5. Kūno kultūra: teorija — kpt. gyd. Jurgelionis, praktika ir rikiuotė — kpt. Paura ir vyr. ltn. Tapulionis.
6. Sportinis šaudymas — plk. Stenčelis.
7. Priešorlaivinė ir priešdujinė gyventojų apsauga — art. kpt. Žukas.
8. Pirmoji pagalba.
9. Kariškasis tautos ir valstybės parengimas (atskiromis paskaitomis):
 1. Karų būtinumas ir jų priežastys.
 2. Kariuomenės paskirtis.
 3. Kariuomenės šauliai ir visuomenė,
 4. Slaptasis karas (priešo špionažai ir kova su juo).
 5. Krašto gynimas — tautos pareiga.
 6. Karas ir krašto resursai.
 7. Kariškasis jaunimo parengimas Lenkijoje, Rusijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Italijoje ir kitur.
 8. Krašto gynimo klausimas Suomijoje.
 9. Mokytojų vaidmuo krašto gynime.
 10. Skautybė — piliečiams auklėti priemonė.

11. Pareigingumas ir pilietinė drausmė — krašto saugumo pamatas.

12. Mokytojo darbas spaudoje kariškojo parengimo ir jo propagavimo reikalui.

Be to, kursantams buvo suruoštos ekskursijos su paaiškinimais: į Karo Muziejų, šarvuočių rinktinę, aviaciją, atskirą artilerijos grupę, intendantūros dirbtuves ir sandėlius.

Perskaicius aktą, ponas švietimo ministeris įteikė kiekvienam mokytojui skyrium tam tikrą kursų baigimo liudijimą arba pažymėjimą. Įteikdamas kiekvienam reikšmingai paspaudė ranką, tarytum visa tai sustiprindamas ir linkėdamas vaisingo darbo šioje srityje.

Po tos ceremonijos p. švietimo ministeris prabilo į išleidžiamuosius šiais žodžiais:

Jau besiruošdami į mokyklas žinojot, kad mokytojo darbas — šviesti ir auklėti jaunimą, o taip pat visuomenę. Kokie mūsų mokytojai — tokia tauta. Ligi šiol, kaip žinote, visas dėmesys buvo kreipiamas į žmonių švietimą ir auklėjimą.

Vieno svarbaus dalyko mūsų mokykla ligi šiol negalėjo duoti, būtent, paruošti vaikus, kad sugebėtų ginti mūsų tėvynę nuo įvairių priešų. Ta idėja dabar aiški jums, tad turit ją plėsti ir ugdyti ne tik savo mokykloje, bet ir visuomenėje. Tas trūkumas, kurį ligi šiol visi jautėme, dabar šalinamas.

Aš, kaip švietimo ministeris, tik dėjuosi ir dėkoju tiems, kurių pastangomis tai padaryta. Jums, mokytojai, tik belieka tas žinias skleisti ir dirbti mūsų tėvynės labui. Kariškojo tautos parengimo darbas svarbus ir reikšmingas. Tad dirbkim kiekvienas ką galim, o mūsų tauta už tai bus dėkinga.

Karo Mokslų D-jos pirmininkas plk. Jakutis savo prakalboje pabrėžė:

Šiandie, kaip žinote, kariauja ne tik armijos, bet ir tautos. Šiandie eina kova įvairiais frontais — politiniu

Jonas Biržietis.

Viršilos pasaka.

II.

Ar matėt, vyrai, dvi juodas
Su baltais užrašais lentas.
Papušusios ramovės sieną,
Kur gėlės keičiamos kas dieną?

Tai žuvusių karių vardai.
Tarp tų didvyrių mūsų pulko
Yra kareivis Pranas Bulka.
Tai mano draugas. Jo tėvai
Dar ir šiandien tebegyvena
Ir mini savo sūnų Praną.

Jisai tik vienas jiems ir buvo
Ir tas už mūsų laisvę žuvo.
Garbingai žuvo, kaip karys
Privalo mirti už Lietuvą.
Ir jei kiekvienas taip darys,
Tai būk rami, brangi tėvyne!
Nes tavo ateitis auksinė:

Joks priešas skriausti neišdrįs.
Mudu abu gyvenom kaime;
Vienminčiai buvome bernai,
Na, ir suprantama savaime,
Kad buvome geri draugai.

Maždaug vienmečių mums vaikinių
Mūs kaime buvo ir daugiau,

Bet Pranas Bulka, Dievas žino,
Kodėl tai, rodos, širdingiau
Tik su manim vienu draugavo.

Nors pradžios mokslą jis tegavo,
Bet buvo vyras šiaip gudrus
Ir, kas svarbiausia, apsukrus.
Jisai mokėdavo, jei reikia
Kaip tai prieiti prie žmonių,
Pasikalbėti, gaut žinių
Jam reikalingų... Tiesa, laikė
Ir liežuvėlį už dantų.
Neprasitars to, ko nereikia,
Net man, nors buvo mano jis draugu.

Ir stojosi kaip tai savaime,
Kad Pranas Bulka mūsų kaime
Jaunimui tapo, lyg vadu.

Organizacijos nebuvo
Su pirmininku ir nariais.
Nei partizanais, nei kariais
Tada kariauti už Lietuvą
Mes dar nesiruošėm visai...
Jei bent tik Pranas?... Taip, jisai
Iš tikro rengėsi planingai
(Aš tik dabar tesupratau).

Bet, Pranai, šelmi! — Dievas tau
Tegul atleidžia — sąmoningai,
Tėvynės labui mus visus,
Kaip kūdikius apgaudinėjai!
Tu mums nežymiai įkalbėjai,
Kad įsigytumėm ginklus,

O pats net „maksimą“ turėjai,
Kai sužinojome vėliau.
... — O kam? — „O taip sau, toks
jau laikas:

„Šiandieną net ir mažas vaikas
„Už ginklo griebiasi tuojau.
„O mūs širdyse bočių kraujas!...
„Juk Lietuva jau apskelbta“. —
Tu atsakydavai tada.

Taip, Pranai, tu apgaudinėjai,
Bet, drauge, tu neapgavai!
Tu niekuomet nemelavai,
Tiktai ne viską mums kalbėjai.
Ką pats galvojai, ką darei, —
Tu nutylėdavai gudriai,
O kartais gal ir abejojai.

Nekaltas tu, kad mus galva
Vaizdavosi, jog Lietuva
Savaime atsistos ant kojų,
Kad žmonės valdžioje — dievai,
Ir viską padarys iš nieko.
O mums tik godžiai laukti lieka,
Kada pašauks mus, ir tėvai
Mus ves į karą, kaip prie rusų...

Vyručiai! sąžinė tyra
Prisipažinsim, kad tarp mūsų
Dar ir šiandieną taip yra.
Įpratę jau iš prigimimo,
Nes laukiam vado paliepimo
Net mažmožiams, kurių nauda

ekonominiu ir kultūriniu. Tobulai tai pasiekti tegali tik turtingos tautos. Bet mes irgi turim stengtis, kad neatsiliktumėm nuo savo kaimynų. Karo Mokslų Draugija ir pasistatė sau tikslą paruošti tuos, kurie vadovautų kariškajam jaunimo parengimui. Tuo reikalu ir buvo kreiptasi į jus, mokytojai.

Baigdamas kalbėti, plk. Jakutis padėkojo švietimo ministeriui už didelę paramą, o baigusiems palinkėjo, kad sėkmingai plėstų tuos pagrindus, kuriuos čia gavo, ir atsidėję ruošų mums naujų gynėjų eiles.

Iš akto salės visi — oficialūs asmenys, svečiai ir išleidžiamieji — perėjo į erdvę gimnastikos salę, kad čia už bendrų pietų stalų daugiau susiartintų ir dar kartą pasidalintų mintimis.

Plk. Skučas, pasveikinęs išleidžiamuosius krašto apsaugos ministerio ir savo, kaip rikiuotės dalių viršininko ir rikiuotės karininko, vardu pasakė:

Rikiuotės karininkai jau senai svajoja, kad Lietuvos jaunuomenė būtų kariškai mokoma. Apie tai jau pradėta galvoti 1924 metais.

Šiandie ledai sulaužyti, darbas vykdomas. Čia matom jaunimo būrį, kurs eis į kaimą, eis į liaudį ir pradės mokyti taip, kaip mūsų karininkai trokšta.

Mūsų tauta karinga. Tai gerai visi pastebėjo, kai ji stvėrėsi ginklo ir nudirbo tokius darbus, kokius kiti padaro per šimtą metų.

Bet vienas dalykas norėti, o kitas mokėti. Galima daug ginklų turėti, bet nemokėti jais naudotis. Tais ginklais, kuriais ginamos visų tautų teisės, reikia mokėti naudotis.

Daug dar analfabetų gaunam į kariuomenės eiles — štai irgi jūsų pareiga. Ypas svarbu mums gerai kariškai pasiruošti ir visų pasiryžimą išugdyti, nes *Vilnius tebėra pavergtas*.

Linkiu jums eiti į jaunimą ir padaryti pradžia, kad

Kariškojo parengimo kursuose pradžios mok. mokytojų gimnastika.

jau mums mažiau liktų darbo ir lengviau būtų paruošti geras Lietuvos kareivis.

Juk jūs esate savanoriai! Gaila, girdėjau, du trečdaliu jūsų turėjo grįžti namo, nepatekę į karius. Bet vyriausybė, plačiai atvėrusi duris jums, atvers ir jūsų draugams.

Ponas Daniliauskas — aukštojo mokslo tarėjas — pažymėjo:

Daug reikšmės tautos paruošime turi mokytojas. Tatai jau pastebėjo vokiečių karo vadovybė 1871 metais, laimėjusi karą. Ji pareiškė, kad *Prancūziją nugalėjo Vokietijos pradžios mokyklų mokytojas*. Tas klasiškas posakis ypatingai reikšmingas mums šių dienų gyvenimo aplinkybėse. Ir mūsų pradžios mokyklų mokytojai negali pasilikti moraliai nuo šio taip svarbaus krašto gyvenimo darbo.

Ponas Žmuidzinavičius — Saulių Sąjungos pirmininkas — įdomių išskėlė minčių:

Nors mes apgynėm savo nepriklausomybę, bet mažą turėjom tikrai susipratusių piliečių. Štai faktas. Vienas dzūkų kareivis stovi sargyboj Mariampolės mieste ir atrodo didžiai nusiminęs. Paklaustas, kas jam yra, atsako: oi kaip

Savaime aiški visada.

O vis dėl to, kad mes įpratę
Žiūrėti tik savos naudos,
O reikalus ne tik tautos,
Ne tik kariuomenės, bet būrio
Mes perlipam, kaip jų nematę,
Lyg kitas rūpintis jais turi.

Vyručiai, laikas jau seniai,
Kad būtumėm visi Pranai!
Štai syki iš Panendrių dvaro
Į kaimą jau pavakary
Atėjo vokiečių žandarai,
Ginkluoti vyrai keturi.

Pastočių ketvertą užvarė —
Ir kad pradėjo po namus,
Po klėtis, jaujas, klojimus,
Kaip kurmiai raustis!... Oi pridarė
Žalos! Lyg kokie aitvarai,
Visur išlandžiojo kiaurai
Ir ką tikrai geresnio radę, —
Sukrovė sau į vežimus
Ir mums: sudie! ir į namus,
Į dvarą... Seniai susipratę
Nors kvitų griebėsi prašyt.

— „A kvitą? Kvitą gausit ryt:
„Visiems per piet ateit į dvarą
„Pas poną vachmistrą žandarą!“
Ir ką gi tu su vokiečiais?
Mūs moterėlės nosis trynė,
Vaikai paleido net birbynę,

O seniai gąščiojo pečiais.
Gi mes, jaunieji, kumsčius gniaužėm,
Bėgiojom danti grieždami,
Be prasmės savo burnos aukščiu,
Visoms galybėms keikdami
Prie to dar pusbalsiu. Ir kągi
Daugiau galėjom padaryt?
Ginklus paėmę išvaryt?...
Oje, jei taip plėšiką — vagį, —
Apdirbę būtumėm vikriai!
Bet čia juk vokiečių žandarai,
Valdžios atstovai, viską daro,
Nors, tiesa, šikart peržiauriai.

Širdis iš apmaudo mums plyšo,
Kantrybės, rodės, neužteks...
Bet pamąstai: „ateis, uždegs“...
O čia, kaip tyčia vis negrižo
Iš miesto Pranas pasitart.
„Na, jau reikės laidoką bart!
„Po miestą vyras vaikstinėja,
„Sau uosteliauja, šnipinėja...
„Jam reikia plepalų tuščių,
„Kai čia plėsimai vokiečių!
„Su jais, brolyti, nesinesi,
„Juos tik ginklu!... Bet ką penkiese?
„Jei būtų jis, tai vis drąsiau“...
Taip mes kas kartą vis balsiau
Ant Prano visą kaltę grūdom,
Atleisk, brolau! Tokio jau būdo
Mes esame visi bendrai;

Jei atsitinka negerai,
Tai kaltas mums tuojau kas kitas,
Tiktai ne mes. Ir iš tiesų:
Juk Pranui skriaudą padarytą
Ką tik išdėsčiau ant visų!...
Prakeiktas būdas iš tiesų!
Bet seksim pasaką. Mūs laimė,
Kad vokiečiams tebesant kaime
Visai sutemo. Tuo metu,
Kada su pagrobtu turtu
Jie, pagaliau, važiuoti ryžos,
Matyt, jau buvo Pranas grįžęs.
O aš su keturiais draugais —
Visi ginkluoti šautuvais —
Stovėjau atokiai už jaujos.
Ir kunkuliavo mūsų kraujas.
Viens kitą gundėm pulti, bet
Nė viens nedrįsom. Tik — sušvito!
Ir girdim: šūvis vienas, kitas...
Nustebom, nusigandom net...
Valiai ir mes į dangų šaudyt,
Nors nesimatė nė dangaus...

Galų gale užgirdom: — „Liaukit!...
Ei, nenušaukite žmogaus!“
Pribėgom. Klausiam: — „Kas nutiko?
„Kas šaudė?... Kur gi vokiečiai?“
— „Na, ir komedija stačiai!“ —
Užgirdome iš dėdės Miko:
„O kasgi šaudė, kad ne jūs!
„Paklausti noriu jus pačius.

liūdna svetimoj šalalaj. Iš to matot, kaip trūksta mums bendro susipratimo, o ypatingai *tautiško*.

Ypatingai džiaugiuos, kad jūs, mokytojai, stojot į tą darbą. Džiaugiuos dar ir tuo, kad dabar vyriausybė pašaukė visus mokytojus karinei prievolei atlikti. Nes tik tuomet mokytojas galės tinkamai kariškai paruošti jaunimą, kai pats bus praėjęs pro kariuomenės eiles.

Labai linksma būtų, kad jūs visi stotumėt į Šaulių Sąjungos narius. Nes pastebėta, kur tik kaime šaulys, ten kariškas paruošimas ir susipratimas daug sparčiau eina.

Kursų inspektorius plk. lt. Musteikis, baigdamas visas kalbas, taip prabilo:

Leiskit man pastebėti, kad iš vienos pusės atsidėję dirbo lektoriai, o iš kitos — jų klausytojai. Godžiai gaudėtas žinias ir dėjo ne tik į galvą, bet ir į širdį.

Bet jeigu jūs, mokytojai, mokėsit taip dėstyti jaunuoliams, kad jų širdis pasieksit, ir ištriks jiems skalsi ašara, kad jie — *lietuviai*, tad jūsų tikslas bus pasiektas.

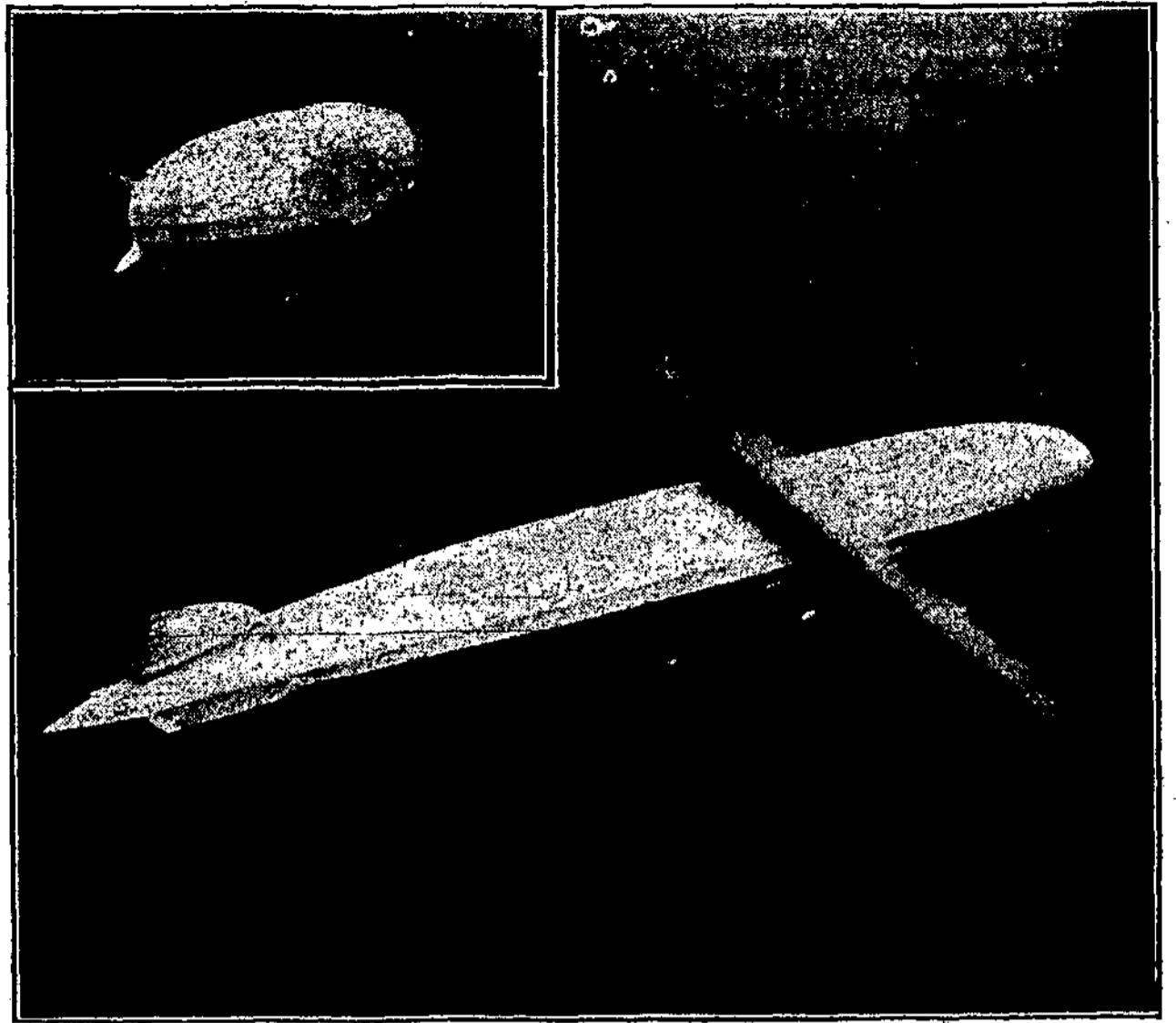
Į visas kalbas ir nuosirdžius linkėjimus iš kursantų pusės atsakė mokytojas Petras Markevičius, kurs labai gyvai ir ryškiai parodė tą nepaprastą išleidžiamųjų mokytojų tikros lietuviškos dvasios pakilimą, didelį pasiryžimą, rimtą norą ir gilų savo pareigų ir naujo atsakingo darbo supratimą.

Geriausios kloties, naujieji mūsų talkininkai!

Kpt. Balčiūnas.

Cepelinas perskrido Lietuvą...

Rugpiučio 15 d. vokiečių milžinas orlaivis „Graf Zepelin“ apie 4 val. ryto pradėjo savo oro kelionę aplink pasaulį. Jau ir anksčiau juo buvo atliekamos didelės oro kelionės iš Vokietijos į Š. Ameriką. Šį kartą užsibrėžta aplėkti aplink pasaulį nusileidus kely tik tris kartus. Pirmas etapas Friedrichshafen — Tokio (Friedrichshafen Vokietijos miestas arti Šveicarijos; Tokio — Japonijos sostinė).

Dvi orlaivio „Graf Zepelin“ nuotraukos, padarytos mūsų lakūnų iš lėktuvo, kai skrido per Lietuvą.

Šis etapas manoma praskristi per 5 dienas. Įdomiausias mums yra kaip tik šis etapas, nes jis veda per Lietuvą. Mūsų visuomenė buvo labai užimta Tautos Šventės iškilėmis, taigi iš karto neparodė didelio susidomėjimo šiuo perskridimu, tik jau į vakarą, kai mieste pasklido gandų apie cepeliną, kad jis skrendas per Kauną, į aerodromą pradėjo plaukti žmonės, tikėdamiesi geriau ten jį pamatyti. Daugiausia, žinoma, buvo susidomėjusi tuo perskridimu mūsų aviacija — tai pirmas toks perskridimas pasaulio gyvenime. Aišku, kad aviacija norėjo tinkamai svečią pasitikti ir palydėti.

„Bulktis net nušovė vieną...
 „Tyrelės privirė šiandieną,
 „Tik kas ją valgys?... Na, eime:
 „Galinio Juozapo name
 „Bulktis vyrus šaukia tartis.
 „Jau gausite nuo senių bartis“!...
 — „Gerai... O kur gi vokiečiai“?
 Nutraukėm kalbą dėdės Miko,
 Visi žingsniuodami sparčiai.
 — „O kas juos žino? Vienas liko,
 „Tas šamaūsis patvory.
 „Kiti nubėgo... gal į dvarą?
 „Žinia: pasaulis daugiau žandarų,
 „Ateis naktelės vidury,
 Padegs visus... Nebus čia gero“!
 Kaip amen, užbaigė tvirtai.
 Galinio grįčioj susirinko
 (Tarytum ji tvinkte pritvinko).
 Visi. Betrūko mūs tiktai.
 Ir vos įėjom, Pranas tarė:
 — „Mes taip nebūtumėm padarę.
 „Bet yr žinių, kad vokiečiai.
 „Šią naktį atsitrauks nuo baro
 „Ir apsisitos kažkur už dvaro“.
 (Krūtinės praskėtėm plačiai
 Ir atsidosome, kaip vienas).
 „Taip, kad ryt rytą, o gal dieną
 „Jau bolševikai atsigrus.
 „Bet darbas tuomi nesibaigia:

„Vienam į dvarą eiti reikia
 „Ir paprašyti žandarų,
 „Kad jie suteiktų mums pagalbą.
 „Kuris ten eis, — tegul taip kalba:
 „Atėjo rusų jau žvalgai...
 „Jų pilnas kaimas... Plėšia, šauda,
 „Senius ir jaunus vyrus gauda...
 „Pagalbos saukiamės, draugai“!
 — „Manau, kad vokiečių žandarai
 „Pagalbos naktį mums neduos,
 „O kad labiau išgąsdint juos, —
 „Aš su draugais užpulsiu dvarą.
 „Kiti, iškrovę vežimus,
 „Sau galit eiti į namus“.
 — „O ką daryt su šamaūsiu?
 „Argi šunims paliksim prūšą?
 „O gal reikės prie jo būdėti“?
 — „Ne! Taip palikti nepatogu.
 „Nunešim jį į mano klėtį,
 „Paskui palaidosim, kaip žmogų...
 „Bet jei kareiviai vokiečių
 „Čia teiktus traukdames užėiti,
 „Tai duosim globai jų pačių
 „Taip nemalonų mums jų kraitį.
 „Tiktai atminkite, draugai:
 „Čia buvo raiteliai, žvalgai“!...
 „Tiesa, o kas gi eis į dvarą?
 „Gal dėdė Mikas netingės“?
 — „Taip ir maniau, kad man reikės!

„Be manęs nieko nepadaro...
 „Einu, einu“...
 Tamsi naktis.
 Užmigdė žemę lapkritys.
 Be patalų minkštūčio sniego.
 Grubu ir šalta. Žmonės miega, —
 Kur - ne - kur spindi žiburys.
 Tik mes tyliai, tyliai šešiese
 Žingsniuojame į dvarą tiesiai.
 Nors krečia kūną drebulys,
 Nors dantys mūs kalte kalena,
 Bet tylim, einam paskui Praną:
 Juk draugas mus neprazudys!
 Dvare girdėt šunų lojimas.
 Antai jau matos ir klojimas.
 Sustojom. Girdime: kelio
 Kas tai, niuniuodamas ateina
 Mums - dilgt per širdį, lyg peiliu!...
 Bet greit pažinom Miko dainą.
 Ir sužinojom, žandarai
 Išbėgo iš Panendrių dvaro,
 Net nepaklausę dėdės Miko:
 Koku jis reikalu atvyko?
 Juokaudami namučių traukėm,
 O kitą dieną įjau sulaukėm,
 Kaip Pranas sakė, bolševikų.
 Bet apie juos jau kitą sykį.

Numatyta, kad atskristi gali apie 16 val. Jau nuo 15 val. aerodrome dežuruojama, laukiama... Oras visą dieną gražus; nė vieno debesėlio... Ryšys su pasieniu nustatytas, prašyta pranešti laikas ir praskridimo kryptis... Bet ligi 17 val. jokių žinių nėra... Galų gale pradeda gauti žinių, kad Karaliaučių perskrido apie 16 val., kad ten labai blogas oras. Žinios toliau aiškėja, vis dažnesni pranešimai: pasirodė apie Tilžę... praskrido Smalininkus... skrenda Nemunu... perskrido Jurbarką... Čia pakyla mūsų eskadrilė iš trijų lėktuvų pasitikti... Pakyla dar vienas lėktuvas... Kiti visi lėktuvai laukia — skris kai pasirodys ties Kaunu.

Tuo tarpu žinios plaukia: praskrido į pietus nuo Raseinių... į šiaurę nuo Eriogalos... apie Dotnuvą... Aerodrome aišku, kad per Kauną neskris. Kyla klausimas ar mūsų lėktuvai jį suras, nes jie nežino, kad jis lekia kita kryptimi...

Eskadrilė pakilo, susirikiavo ir skrenda Vilkijos link... Ore skysta migla, kuo toliau į vakarus migla tirštėja ir matyt, kad ten toliau — už Jurbarko iš tikrųjų blogas oras. Priskrenda Vilkiją... Manoma susitikti su cepelinu apie Seredžių... Bet jo nematyti... Lakūnai dairosi... ieško... ir pastebi toli, toli, apie trisdešimt kilometrų, Raseinių kryptimi ore, miglose nedidelį pailgą daiktą. Tai Cepelinas!... Lėktuvai pakeičia kryptį, padidina greitį ir smarkiai artėja... Nepraėjo nė 10 minučių jau jie prie Cepelino...

Jis buvo apie Betygalą ir skrido Gudžiūnų kryptimi arti 1000 mtr. aukšty. Tai yra didelis daugiau, negu 200 mtr. ilgio cigaras, žvilgantis, kaip sidabrinis. Apačioje priešaky įtaisyta didelė languota kabina valdymui ir keleiviams (o tų keleivių, kaip žinoma, apie 20); po lieiniu kaba įtaisyti penki galingi varikliai — viso apie 300 arklių jėgų — iš tų variklių dirbo tik keturi. Skrido greičiu apie 90 klm. per valandą.

Mūsų lėktuvai, keliskart greitesni, daug kartų priskrenda rikiuotėje arti, tai aukščiau, tai žemiau, aplenkia, apsigrįžta, ir vėl aplenkia, nufotografuoja visokiose padėtyse, nors jau vėlu, po 18^{1/2} val. O jau iš tikrųjų vėlu... Saulė nusileido į kylantį iš vakarų debesį... Praskrendamas geležinkelis tarp Gudžiūnų — Baisogalos... mostelėjimais atsisveikinama ir pasukama namo į Kauną... Reikia grįžti, kad nesutemtų... O Cepelinas ta pačia kryptimi nulėkė ir nulėkė per Krekenavą, per Rusiją, per Sibiją į tolimąją Japoniją; iš ten Amerikon ir vėl iš ten į Vokietiją...

Laimingos kelionės!

J.

Rekordiniai skaičiai.

Amerikos lakūnai, išsilaikę 420 val., suvartojo 16.000 ltr. benzino, kurį reikėjo 48 kartus jiems paduoti. Per tą laiką lėktuvas nulėkė 40 320 klm. Propeleris, besisukdamas per minutę 1.300 kartų, per visą skridimo laiką apsisuko 32.000.000 kartų. Abu lakūnai uždirbo 31.225 dolertus ir dar dovanų gavo 2.750 dolerių.

Ar reikalinga apdegti.

Tur būt, ne vienas yra nukentėjęs nuo karštų saulės spindulių, nemokėdamas jais naudotis. Norint išvengti tolimesnių nemalonumų, pravartu susipažinti su priv. doc. I. M. Sarkizovo-Serazini straipsniu (žurnale „Fizkultūra ir sport“ 31 nr. š. m.). Čia nurodoma, kaip reikia naudotis saulės tynėmis, kad jos nepakenktų sveikatai.

Norint atsakyti į klausimą, „ar reikalinga apdegti“? — būtina reikia žinoti, kokios įtakos saulės spinduliai turi žmogaus kūno audiniams, narveliams ir sveikatai. Daugelis mūsų žino, kad saulės tynės, t. y. saulės šviesa, atneša žmogaus kūnui visokeriopos naudos, ir daugelis, rasi, visai užmiršta, kad saulės šviesa (šilti ir cheminiai jos spinduliai) labai dažnai esti priežastimi ligų ir atneša kartais tik žalą. Mes dar nemokame staiga ir tiksliai paskirstyti kiek laiko galima kiekvienam gulėti prieš saulę ir kokią saulės spindulių energijos kiekį galima sunaudoti kiekvienam iš mūsų.

Be to, žinoma, kad saulės energijos dalis pereina į šilumą, dėl to įvyksta organizmo įkaitinimas, o per didelį įkaitinimą saulės spinduliuose perkaista mūsų narveliai ir audiniai.

Paskutiniu metu didieji mokslininkai tiksliai nustatė, kad gilumoje $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ cent. mūsų audinių temperatūra įkaista iki 39—48 laipsn., jeigu ant apnuogintos odos krinta statūs saulės spinduliai.

Šioji šiluma, pažymėtoje gilumoje, įsiskverbia į kraujo indus, įkaitina kraują, išnešioja šilumą po visą kūną. Ir jeigu šilimos per-

teklius neišeitų į atmosferą (orą), neišnešiotų jos vėjas, tai jau už valandos po priėmimo saulės tynių (giedrią vasaros dieną), temperatūra suaugusio žmogaus pakiltų iki 50 laipsnių.

Kuomet įvyksta persišildymas, kūno temperatūra audiniuose pasiekia aukščiausią normą, tai mūsų raudonieji kraujo rutuliukai pradeda plėstis. Kuo temperatūra darosi aukštesnė, tuo raudonųjų kraujo rutuliukų plėtimasis vyksta intensyviau (greičiau).

Mes sakome, kad didelis apdegimas sauleje turi didelės reikšmės organizmui iš gerosios pusės. Mokslininkų išskaičiavimu mes žinome, kad naudotis saulės spindulių kaitra tegalima 5—10 min., bet mes niekuomet nesuimkim tvirtinti, kad tas žmogus, kuris daugiau įdeges, sveikesnis už savo draugą, kuris silpniau įdegsiu kūnų.

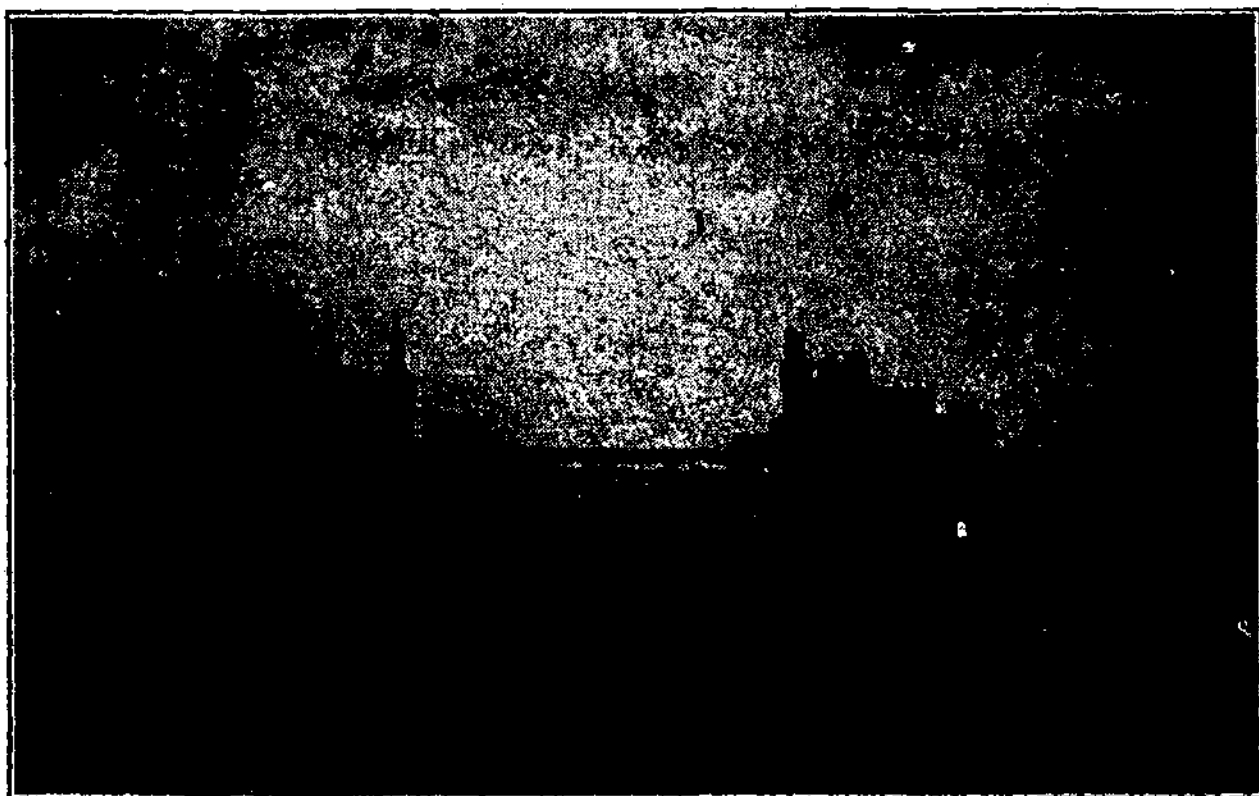
Saulės tynėms priimnėti yra nustatyta sekanti tvarka. Priiminėjas saulės tynes turi gulėti prieš saulės spindulius 10 arba 15 m., atsižvelgiant į saulės spindulių kaitrumą.

Po šio įkaitinimosi reikia atsigulti pavėsyje, pagulėti tiek pat laiko, po to vėl atsigulti prieš saulę 10—15 min., vėliau pailsėti pavėsyje ir t. t.

Taip darant, anglai leidžia kaitintis iki 2—3 v. (su nurodytu poilsiu).

Tokie poilsiai ir įkaitinimas su perstogėmis atšaldo kūno audinius, vidaus organizmą ir pašalina pavojų užnuodyti nervų sistemą.

Sutraukęs vertė Vl. J—kis.

Lemano ežeras Šveicarijoje, kurio pakrantėje randasi Ženeva su Tautų Sąjungos posėdžių rūmais.

Kaktusai savo tėvynėje (Meksikoj).

KARIUOMENĖS GYVENIMAS

Apdovanoti Vyties Kryžiaus ir D. L. K. Gedimino ordenais.

Respublikos Prezidento š. m. rugpiūčio m. 14 d. aktais apdovanoti Vyties Kryžiaus ordenu: Vyriausiojo Štabo viršininkas gen. št. plk. Petras Kubiliūnas I rūš. 3 laip. už pasižymėjimus kovose su Lietuvos nepriklausomybės priešais 1920 m.

Už pasižymėjimus Lietuvos nepriklausomybės kovų metu 1919—1920 m. laikotarpy apdovanoti I rūš. 3 laip. ordenu: ats. mjr. Tadas Chodakauskas ir ats. grand. Vladas Markevičius. II rūšies 3 laipsnio ordenu: mjr. Juozas Musteikis, kpt. Jonas Dainius, ats. vyr. pusk. Stasys Butkus ir Sofija Čiurlionienė.

Už ypatingus nuopelnus Lietuvai apdovanoti D. L. K. Gedimino ordenu: 2 laip. — plk. Emilis Vimėris, 3 laip. — 1) gen. št. plk. Vaclovas Griganavičius, 2) gen. št. plk. Jonas Jackus, 3) plk. ltn. Juozas Šarauskas, 4) plk. ltn. Juozas Skorulis, 5) gen. št. plk. ltn. Juozas Lanskoronskis, 6) plk. lt. Kazys Sprangauskas, 7) plk. lt. Antanas Pošiūnas, 8) plk. Klemensas Popeliučka, 9) plk. ltn. Pranas Gladutis, 10) plk. ltn. Kazys Musteikis, 11) plk. lt. Antanas Stepulionis, 12) plk. lt. Jeronimas Butkus. 4 laip. — 1) gen. št. mjr. Vaclovas Žadeika, 2) mjr. Pranas Šlapikas, 3) kpt. Mikalojus Grigaliūnas, 4) vyr. lt. Antanas Rugys, 5) mjr. Jonas Josiukas, 6) kpt. Viktoras Tamulevičius, 7) ltn. Antanas Impulevičius, 8) mjr. Edvardas Reichertas, 9) vyr. lt. Juozas Kairionis, 10) mjr. Kazys Mackevičius, 11) kpt. Juozas Lavinskas, 12) mjr. Alfonsas Jurskis, 13) kpt. Antanas Stašaitis, 14) kpt. Jeronimas Garolis, 15) kpt. Kazys Mikolajūnas, 16) vyr. ltn. Vincas Bartuška, 17) vyr. ltn. Jonas Raščius, 18) kpt. gyd. Antanas Jurgelionis, 19) mjr. Andrius Pridotka, 20) adm. vyr. ltn. Jonas Valaitis, 21) adm. kpt. Kazys Česekas, 22) Šaulių Sąjungos šaulys Andrius Čiža.

Vyriausiojo Štabo viršininko teikimu už tarnybinius pasižymėjimus apdovanoti D. L. K. Gedimino ordenu: 3 laip. plk. ltn. Aleksandras Svyla; 4 laip.: 1) gen. št. mjr. Kazys Grinius, 2) ktp. Petras Čiunis, 3)

kpt. Eduardas Berentas, 4) vyr. ltn. Ignas Povilavičius, 5) kpt. Juozas Bačkus, 6) kpt. Simas Gudauskas, 7) kpt. Antanas Reklaitis, 8) kpt. Aloizas Valušis, 9) kpt. Leonas Lasevičius.

Tautos šventės išvakarėse (rugpiūčio m. 14 d. 19 val.) Respublikos Prezidentas A. Smetona, dalyvaujant ministeriui pirmininkui ir krašto apsaugos ministeriui prof. Voldemarui ir daugeliui Vyr. Štabo karininkų, Krašto Aps. Min. rūmuose iškilmingai įteikė apdovanotiesiems ordenus.

Apdovanoti Italų ordenu.

Italai apdovanojo savo ordenu „Corona d'Italia“ mūsų aviacijos karininkus — 3 laip. aviacijos viršininką gen. št. plk. ltn. Stasį Pundzevičių, 4 laip. kpt. Antaną Mačiuiką ir kpt. Vsevolodą Šembergą.

Tautos šventės išvakarėse (VIII.14.) Krašto Apsaugos Ministerijos rūmuose R. Prezidentas A. Smetona įteikė apdovanotiesiems minėtas italų dovanas.

2 ulonų pulkas.

Kaune stovinčios kariuomenės dalys jau tuo yra laimingesnės, kad jos nuolat dalyvauja mūsų laikinosios sostinės iškilmėse — daugiau mato ir daugiau aplanko įžymesnių vietų bei muziejų. Provincijoje stovinčioms dalims tokia laimė retai tenka, jei ir tenka tad daugiau kainuoja, daugiau nuovargio reikalauja.

2 ulonų pulkas, kad ir po kelionės į Kauną ir parado buvo pavargęs, kad ir vėl laukė jo tolimesnės kelionės į savo gyvenamą vietą, tačiau vis dėlto pasiryžo vieną dieną Kaune sugaišti ir apžiūrėti įžymesnes vietas.

Rugpiūčio 16 d. 8 val. gražia ir pavyzdinga rikiuotės tvarka — su savo orkestru, pulko vėliava — atvyko į Karo Muziejų. Čia plačiai visas pulkas susipažino su Karo Muziejaus išorės reikšmingais paminklais ir kitais simboliais, o viduj girdėjo gražų ir turiningą paaikškinimą dėl visų eksponatų. Po pietų visas pulkas apsilankė šarvuotųjų rinktinėj ir aviacijoje. Čia jiems buvo paaikškinta ir parodyta mūsų tankai, šarvuoti traukiniai ir įvairių tipų lėktuvai. Pakeliui, grįždami pro senąjį miestą, susipažino su mūsų statybos senaisiais paminklais ir Vytauto pilies griuvėsiais. Vakare dalyvavo kilniose ir reikšmingose Karo Muziejaus iškilmėse, nuleidžiant vėliavas ir pagerbiant didvyrius žuvusius už mūsų Nepriklausomybę.

Pilni įspūdžių, pasisėmę stiprios dvasios ir lietuviško pasiryžimo, grįžo ulonai namo.

Visai ulonų ekskursijai ir paaikškinimams vadovavo Vyr. Štabo Sp. ir Švt. Skyriaus viršininkas plk. ltn. Šarauskas.

Filmų demonstravimas Karininkų Ramovėj.

Š. m. rugpiūčio m. 16 dieną darbštus ir tikrai atsidėjęs savo tėvynės darbui Jonas K. Millius rodė karininkams ir jų žmonoms kinematografiškas nuotraukas iš Lietuvos gyvenimo bei įvykių. Patį Millius, kuris dabar daugiausia gyvena Amerikoje ir gaivina suamerikonėjusių lietuvių tautiškus jausmus savo gražio-

Artillerijos kareivinėse (3 art. pulkas).

mis ir reikšmingomis mūsų gyvenimo nuotraukomis, yra žemaitis, rietaviškis.

Kasmet su savo aparatais aplanko jis Lietuvą ir kasmet turtingas naujais vaizdais keliauja pas mūsų brolius už vandenyno, atlikdamas didelį tautišką darbą. Tai tikrai nenuilstamas ir pasiaukojęs žemaitis. Be to, jis buvęs karys. Jis didžiojo karo pradžioje tarnavo Amerikos kariuomenėje, paskum perėjo į organizuojamą lietuvių brigadą, o 1920 m. atvyko į Lietuvą ir stojo į mūsų kariuomenės eiles. Jo krūtinę puošia savanorių ir nepriklausomybės medaliai.

Dabar jis vežasi kino darbų. Nė vienas žymėnis mūsų gyvenimo įvykis nepalieką nesugautas jo akylaus aparato. Ramovėj demonstravo 1928 metų jubiliejines nuotraukas: Karo Muziejų gegužės 15 d. šventės išvakarės iškilmės, gegužės 15 d. iškilmės, Dainos šventės iškilmės, Respublikos Prezidento Antano Smetonos gyvenimo ir poilsio vaizdai, 4 pėst. pulko šventė Panevėžy, Procesija į Pažaislių vienuolyną su stebuklinguoju Dievo Motinos paveikslu (V.17), katalikių moterų kongresas, Karo Mokyklos sporto šventė, gusarų pulko sportas, Žemės Ūkio paroda, Švėkšnos iškilmės, scenos iš misterijos „Nuvainikuota vaidilutė, Vilniaus skautų stovykla Palangoje, Karmėlavos ruošos mokykla, Kauno ir jo apylinkių vaizdai.

Demonstravimas truko ilgiau ne 2 valandas. Visos nuotraukos gražios ir vaizdingos, ypač pažymėtinos: Karo Mokyklos ir gusarų pulko sporto šventės. Pravartu būtų, kad mūsų kinematografai, ypač kariuomenės dalių, įsigytų šių nuotraukų.

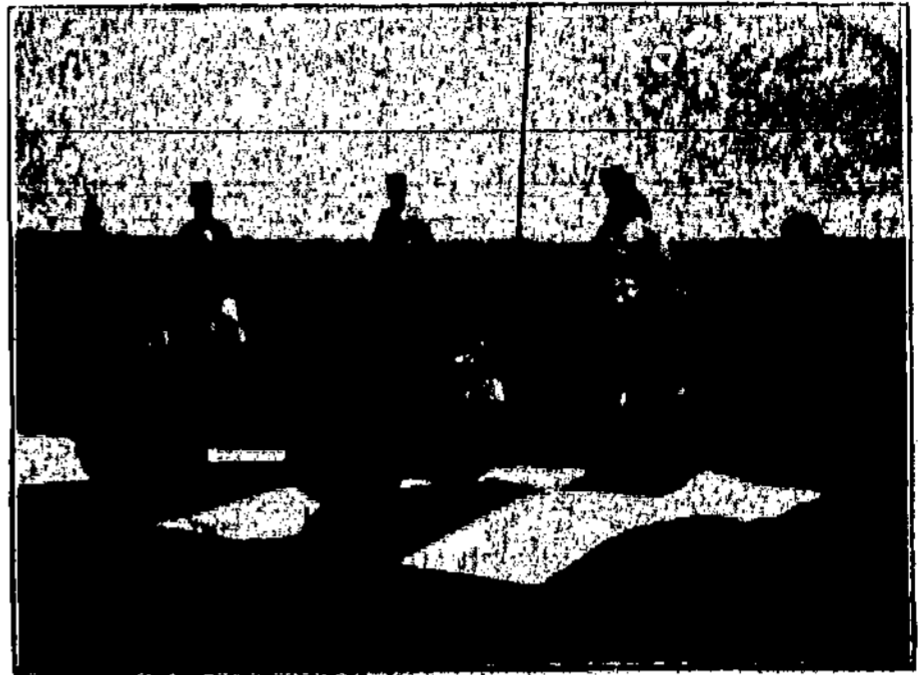
4 artilerijos pulkas.

Ekskursija. Gastroliauvusio Kaune cirko reklamos, tur būt, buvo paskleistos po visus Lietuvos miestus ir miestelius. Plėšriųjų žvėrių atvaizdai ir kitos cirko prašmatnybės vilioje viliojo ir provincijos žmones. Kiekvienas radęs bent kokią progą patekti į Kauną užsukdavo ir cirkan. Šiuo reikalu adm. vyr. lt. Blumchenas, gavęs pulko vado sutikimą, sudarė kareivių ekskursiją į cirką, Karo Muziejų ir kitas Kauno vietas. Rugpiūčio 10 d. 5 val. ryto ekskursijos vadovas vyr. lt. Lagenpušas, patikrinęs pagal sąrašą ekskursantus, pradėjo kelionę. Ekskursantų skaičius — 70 kareivių. Organizuodami šią ekskursiją taikė pirmenybių tiems, kurie seniau tarnauja ir mažiau turėję galimybių, prieš tarnausiant kariuomenėje, Kauną ir kitų „cūdų“ matyti. Kaune ekskursantai turėjo progos apžiūrėti naujai statomus keletos aukštų mūrus ir jau pastatytus Lietuvos Banko ir k. Pagaliau ir muziejuje. Ten, iš pradžių apžiūrėję eksponatus, turėjo progos pasiklausti muziejaus konservatoriaus aiškinimų ir nupasakojimų apie muziejaus reikšmę lietuvių tautai ir apie kiekvieną eksponatą. Pora valandų, praleistų muziejuje, kareiviams padarė didelės įtakos ir prisiminimų. Dar būtų buvę malonu nors porą valandų praleisti, bet laikas eiti į cirką vertė muziejų palikti. Cirke buvo susirinkę daug įvairių kariuomenės dalių ir civilių žmonių. Visi atidžiai sekė ir stebėjosi liūtų, tigrų, ruonių ir dramblio klusnumu ir išdresiravimu. Be žvėrių dar buvo dresiruoti arkliai ir akrobatika, kurie irgi kreipė žiūrovų dėmesį. Cirkas savo ruožtu paliko ekskursantuose didelės reikšmės. Programai pasibaigus, ekskursija apžiūrėjo žvėris. Vakare ekskursija dalyvavo prie Karo Muziejaus vėliavų nuleidimo apeigose.

Tautos šventės diena. Rugpiūčio 15 d. 8 val. ryto visi karininkai ir puskarininkiai atskirai nusifotografavo. Vėliau pulkas dalyvavo iškilingose pamaldose

Katedros bažnyčioje. Pamaldoms užsibaigus, turgavietėje karių, šaulių, savanorių ir organizacijų paradas. Paradą priėmęs, majoras Tallat-Kelpša kalbėjo į parodo dalyvius sukaktyvių proga. Kalbai užsibaigus, kariai ir organizacijos praeina iškilmų maršu. Kariai vedami į kareivines, o organizacijos praeina po miestą. Miestas pasipuošęs vėliavomis, languose Vytis ir Respublikos Prezidento atvaizdai. Vakare miestas iliuminuotas.

Benturas.

Baterijos ryšių palaikymas su aviacija.
Signalizacija marškomis.

7 pėst. Ž. K. B. pulkas.

VII.22 pulko kareiviai aplankė cirką, kuris tuo laiku buvo Klaipėdoje. Visi kareiviai stebėjosi didžiuliais šiltųjų šalių žvėrimis, jūrų liūtais ir mokytais gyvuliais. Beveik visiems buvo naujiena, nes tokios progos labai retai tepasitaiko.

VII.26 pulko kareivių klūbe įvyko magijos vaidinimai, kurių programą atliko jau beveik visoms kariuomenės dalims gerai pažįstamas tos srities artistas magikas Cekanavičius. Kareiviai labai įdomavosi ir stebėjosi ypatingais artisto gabumais. Jis nesuprantamu būdu gaudė ore balandžius, vyną pavertė vandeniui ir vėl iš vandens padarė vyną, iš oro gaudė pinigų ir darė kitokius stebėtinus dalykus.

VII.27 lankėme vietos aerodromą. Daugeliui kareivių buvo pirmiena iš arti matyti tie plieniniai, gražiai padangėmis skraidą, paukščiai.

Visas pulkas su kitomis įgulos dalimis atvyko į aerodromą (pačiai Klaipėdos miestą), kur aviacijos karininkai paaiškino kareiviams apie lėktuvų rūšis, veikimą ir bendravimą kautynėse su pėstininkais.

VII.30—31 d. Vyr. Štabo viršininkas aplankė pulką. Pulko užsiėmimų aikštėje buvo išrikiuota visa Klaipėdos įgula. Puikiai ir drausmingai rikiuotėje pasirodžiusiai įgulai Vyr. Št. viršininkas išreiškė padėką.

Po kareivių apžiūros buvo aplankytos kareivinės, sandėliai, šarvuoto auto būrio mašinos ir pulke naudojamas kareivių mokymui Renault tanko modelis.

Vėliau karininkų ramovėje įvyko bendri pietūs, per kuriuos viskas linksmai ir kukliai praėjo. Visiškai nevirtota alkoholinių gėrimų. Po pietų viršininkas bendrai su karininkais nusifotografavo ir VII.31 išvyko Šilutėn II batalioną apžiūrėti.

I. J.

Jis Saulių gyvenimui

Šančių šaulių metinė šventė.

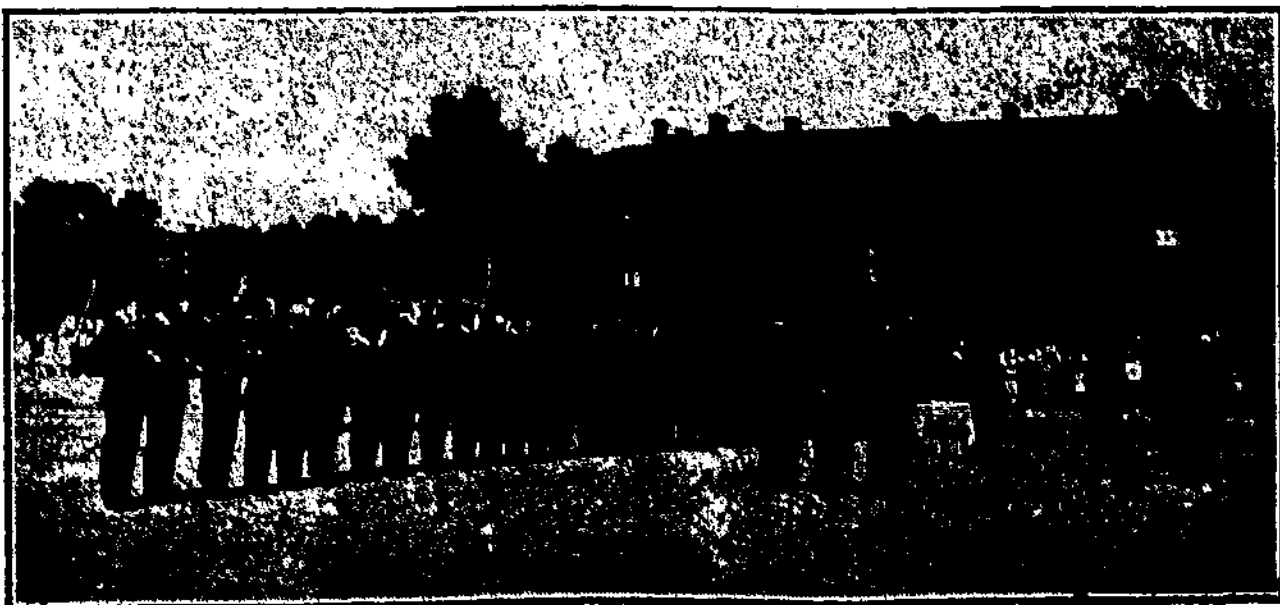
Šančių šaulių būrys, kuris prieš 4 metus buvo beveik pranykęs, dabar vienas pavyzdgingiausių būrių. Metai iš metų jo narių skaičius daugėja. Jis plačiai dirba kultūrinį darbą. O tas darbas Šančiuose nėra lengvas. Juk čia dar yra daug sulenkėjusių ir subolševikėjusių gyventojų, visokios rūšies tamsaus gaivalo. Tačiau nežiūrint to, vietiniai šauliai, kurių tarpe yra ne tik inteligentų, valdininkų, bet ir daugybė fabrikų darbininkų, jau yra daug padarę.

Sio mėn. 11 d. kalbamas būrys šventė savo metinę šventę, į kurią atvyko l. e. Šaulių Sąjungos viršininko pareigas majoras Bužinskas, Šaulių Sąjungos centro valdybos pirmininkas p. Žmuidzinavičius, 2 p. pulko vadas pulkininkas Čaplikas, Kauno šaulių rinktinės vadas vyr. leit. Gončerauskas ir daug kitų svečių. Mišias laikė ir pamokslą sakė tuo reikalu atvykęs iš tolimos provincijos Šančių šaulių būrio garbės narys kunigas Pupalaišis. Jo pamokslas sužavėjo visus klausytojus. Tos dienos Evangelijoje buvo kalbama apie tai, kaip vieną keliauninką užpuolė plėšikai ir, jį sužeidę bei apiplėšę, paliko pusgyvį. Tuo keliu ėjo kunigas. Tačiau jis praėjo pro nelaimingą keliauninką, nesuteikęs jam jokios pagalbos. Taip pasielgė ir vėliau ėjęs levitas. Tačiau vienas keleivis, samarietis, pasirūpino sužeistuoju.

Aiškindamas šiuos žodžius, pamokslininkas palygino dabartinį Vilniaus arkivyskupą su anuo Evangelijos kunigu, o tūlus lenkų kunigus — su levitu, nes jie nekreipia jokio dėmesio į skriaudžiamųjų persekiojamųjų Vilniaus krašto lietuvių prašymus ir teisėtus reikalavimus. Gailestingo samariečio nelaukime. Patys rūpinkimės savo reikalais ir ginkime savo teises. Atsiminkime, kad laukia šaulių darbų Vilniaus krašto broliai ir sesutės, Vilnius, Aušros Vartai, Gedimino kalnas, Vytauto Didžiojo kaulai, lenkų išniekinti. Pildydami Dievo įsakymus, mylėkime savo priešus, bet neapkęskime jų piktų, blogų darbų. Su jais kovokime. Pamokslą baigė karšta malda į Dievą, prašydamas gražinti mums Vilnių.

Pamaldų metu labai gražiai giedojo būrio choras, 2 p. p. orkestrui pritariant.

Po pamaldų 2 p. pulko aikštėje įvyko paradas, kurį priėmė l. e. Šaulių Sąjungos viršininko p. majoras Bužinskas, ir naujai priimtų šaulių priesaika. Majoras Bužinskas,

Šančių šaulių būrio naujai priimtų narių priesaika per metinę būrio šventę.

sveikindamas Šančių šaulius, džiaugėsi, kad metai iš metų jų eilės auga. Kvietė eiti tuo keliu, kuris veda į Vilnių. Ten nurims mūsų siela, ten mes galėsime švęsti džiaugsmingą šventę. Jo kalbai pasibaigus, šaukiama valio Respublikos Prezidento ir tautinės vyriausybės garbei ir griežiamas tautos himnas. Po Šaulių Sąjungos pirmininko p. Žmuidzinavičiaus gražios kalbos sekė naujai priimtų šaulių iškilminga priesaika, kurios apeigas atliko irgi kun. Pupalaišis. Priėmusius priesaiką pasveikino Šaulių Sąjungos pirmininkas ir kiekvienam paspaudė ranką, o po jo sveikino majoras Bužinskas.

Kai pasibaigė priesaikos apeigos, kun. Pupalaišis vėl pasakė gražią kalbą. Džiaugdamašis Šančių būrio pažanga priminė, kad senovėje maža saujelė graikų sunaikino milijoninę persų kariuomenę, maža Bulgarija nugalėjo turkus, o japonai sumušė rusus. Taigi ir mes nugalėsime lenkus, kurie nors ir gausūs, bet nuskurdę ir skolose paskendę. „Lai gyvuoja šauliai, lai kartu su kariuomene drąsiai žygiuoja į Vilnių!“ — baigė kalbėtojas.

Tada lygiomis eilėmis iškilmes maršu praėjo pro svečius rikiuotės šauliai, šaulės ir dviratininkai. Visi uniformuoti.

Iš parado visi svečiai ir šauliai nuėjo į „Liros“ kiną. Ten įvyko iškilmingas susirinkimas, kun. Pupalaišiu pirmininkaujant. Atsistojimu pagerbiama a. a. Šaulių Sąjungos tėvas Vladas Putvinskis ir a. a. kapitonas Gudynas, o orkestras sugriežia gedulingą maršą. Būrio vadas p. Kažukauskas praneša apie Šančių šaulių namų statybos ir parko sutvarkymo reikalus. Mūsų tautiečiai, Amerikos lietuviai, Filadelfijoje esą suorganizavę komitetą rinkti aukoms šių namų statybai. Toks komitetas organizuojamas ir Pitsburge Pa.

Toliau seka sveikinimai. Po 2 p. pulko vado pulk. Čapliko sveikinimo kalbos perskaitomi II karo apygardos viršininko ir kitų sveikinimai telegramomis ir raštu. Susirinkimas baigiamas tautos himnu.

Įvykusi po pietų šaulių aikštėje gegužinė surinko apie porą tūkstančių žmonių. Čia buvo prizinis šaudymas. Pirmą vietą laimėjo šaulys Adomas Mikalauskas ir gavo Vilniaus albumą, antrą vietą — šauliai Vladas Simonis ir Eugenijus Dryža, jie gavo po knygą „Vilnius Lietuvai ir Lietuva Vilniui“, o trečią vietą — šauliai Juozas Žaltauskas ir Stasys Grinevičius; pirmasis gavo „Vilniaus reikšmė Lietuvai“, o antrasis — „Lietuva kankinė“. Paskui šaudė, kas tik norėjo; tik reikėjo po 20 ct. už kiekvieną šūvį užsimokėti.

Gražiai pasirodė ir būrio sportininkai bei sportininkės, kurie orkestrui griežiant darė sakalų gimnastiką.

Kai sutemo, sužibo daugybė žibintuvų, užsidegė laužai, lakiojo raketos, o būrio choras, susirinkęs prie laužo, labai gražiai padainavo keletą dainelių.

Gegužinė tęsėsi nuo 15 iki 24 val. Tvarka buvo pavyzdinga. Visi smagiai ir gražiai pasilinksmino.

Toks gražus Šančių šaulių pasirodymas yra, be abejo, būrio vado p. Kažukausko ir būrio valdybos, kurios pirmininku yra p. Galeckas, nuopelnas ir visų šaulių drausmės ir pasiryžimo pažymys.

Prietelius.

440 kilometrų per valandą.

Garsus automobilistas Kaye Don rengiasi sumušti pasaulinį greičio rekordą, kurį pastatė majoras Henry Seegrave (337 klm. per valandą). Kaye Don'o sukonstruktūrotasis automobilis „Hush — Hush“ Nr. 2 turi 1.000 arklio jėgų variklį, kuris galės išsvystyti greitį 440 klm. per valandą. Automobilio konstrukcija laikoma paslapyje. Automobilio pagaminimas kaštavęs 25.000 svarų sterlingų (apie 1.220.000 litų).

Sporto kronika

Pabaltijo pirmenybės

Rugpjūčio 16 d. įvyko lemiančios rungtynės dėl Pabaltijo nugalėtojo vardo ir dovanos.

Dėl jos varžėsi Latvija ir Estija. Lietuva nepretendavo, nes pralaimėjo su Latvija ir Estija.

Per pirmąjį puslaikį persvaroj buvo estai; per antrąjį — latviai. Todėl rungtynės pasibaigė lygiomis 2:2.

Pabaltijo nugalėtoju pripažinta Estija dėl geresnio golų santykio per rungtynes su Lietuva.

Karo Policijos Mokykla — Šančių kariuomenės rinktinė 3:5.

Šių metų rugpjūčio mėn. 12 d. įvyko futbolo rungtynės tarp karo policijos mokyklos ir Šančių kariuomenės rinktinės. Pirmam puslaiky rinktinė įmuša 3 golus karo policijos mokyklai. Ši atsirevanšuoja tik 2 golais. Pirmas puslaikis baigėsi rinktinės naudai 3:2.

Antram puslaiky žaidimas vyksta lygiomis. Rinktinė įmuša karo policijos mokyklai golą. Ši atsirevanšuoja ir, baigiantis antram puslaikiui, rinktinė vėl įmuša karo policijos mokyklai. Ir antras puslaikis baigėsi rinktinės naudai 2:1. *A. Rakauskas.*

[Ryšių batalionas.

Rugpjūčio 4 d. buvo suruoštos b-no sporto rungtynės tikslu paruošti sportininkus technikos kariuomenės sporto rungtynėms.

Turint galvoj praeitų metų b-no rungtynes su kitomis technikos kariuomenės dalimis, šiemet pastebima žymi bataliono pažanga sporto srity. Tai liudija šie pažymėtini daviniai:

1) 100 mtr. bėgimas per	12,2 sek.	praeitais metais per	12,5 s.
2) 200 " " "	27 " "	" " "	28 s.
3) 400 " " "	64 " "	" " "	65,8 s.
4) 800 " " "	2 m.22 " "	" " "	2 m.26 s.
8) 1500 " " "	4 m.54 " "	" " "	5 m.12,2 s.

Šokimas į aukštį su kartimi — 3 mtr.; praeitais met. 2 mtr. 80 ctm. Disko mėtymas — 29,60 mtr.; praeitais metais buvo tik 26,15 mtr. Ieties mėtymas silpnėnis, negu praeitais metais: buvo 45,15 mtr. šlals metais tik 43,75 mtr.

Šie pasiekti daviniai iš dalies priklauso nuo pačių sportininkų, nes keletas niekeno neraginami, dar sniegui pavasaryje esant, sporto rūbuose lavinosi, sunaudodami visus savo laisvalaikius. Ilga ir ištvėringa treniruotė parodė savo vaisius. Jau praeitais metais per technikos kariuomenės sporto rungtynes ryšių b-nas laimėjo 5 prizus, t. y. už bėgimus, šokimus, mėtymus ir žygi.

Per pereinamąjį metų rungtynes ryšių b-nas pasirodė tvirčiausias. Šlals metais jau seniai laukiama technikos kariuomenės dalių sporto rungtynių, kurios tiksliau parodys b-no darbo vaisius.

A. K.

4 komandų futbolo pirmenybės.

Lietuvos Sporto Lyga sumanė suruošti futbolo pirmenybes tarp A. L. paskutiniųjų komandų.

Pirmosios rungtynės įvyko rugpjūčio 10 d. tarp „Kovo“ ir „Makabi“. „Kovas“ buvo stipresnis ir laimėjo 3:2.

Rugpjūčio 11 d. susitiko „Taurus“ su „Sparta“. Abu priešai žaidė vienodai ir rungtynės baigėsi lygiomis 2:2. Pirmenybių taisyklės reikalauja, kad rungtynės, ruošiamos pirmenybėms ir baigtos lygiomis, turi būti pratęstos. Tuo būdu teko ir minėtas rungtynes pratęsti. Bet ir pratęsus vėl jos baigėsi lygiomis. Jas teks dar kartą pakartoti.

Rygos „Vyčiai“ Kaune. Rygos lietuvių Sporto Klūbas „Vyčiai“ su 50 sportininkų atvyko į Kauną rungtynėms su Kauno klūbų sportininkais. Rugpjūčio 15 d. įvyko bokso rungtynės.

Lietuvos čempionas Veinieris pirmam runde nugalėjo Jūrą („Vyčiai“) ir lengv. sv. Marijūnui antram runde pasidavė Gamulis („Vyčiai“). Latvijos čempionas Mislūnas („Vyčiai“) papunkčiui laimėjo rungtynėse su Liet. čemp. Mironu (L. D. S.).

Rugpjūčio 16 d. įvyko futbolo ir vėleibolo rungtynės. Futbolo rungtynės įvyko tarp „Vyčiai“ I ir L. F. L. S.-I A. Rungtynės laimėjo L. F. L. S. I A. 8:0.

Vėleibolo rungtynėse rygliečiai žaidė su Š. S. K. (Šaulių Sporto Klūbas). Kadangi pas mus ši sporto šaka yra mažai priėjusi, todėl rygliečiai lengvai laimėjo rungtynėse su vyrais ir moterimis.

Pabaltijo futbolo turnyras. Pabaltijo futbolo rungtynės jau prasidėjo. Rugpjūčio 14 d. Rygoje įvyko tarpvalstybinės futbolo rungtynės Latvija—Lietuva. Į mūsų valstybinę komandą įėjo ir iš Klaipėdos žaidėjų (3).

Pirmam puslaiky lietuviai parodė didelį atkaklumą priešui ir pirmas puslaikis baigėsi be vaisių (0:0).

Antram puslaiky latvių futbolininkai pradėjo brutališkai žaisti ir pamušė du mūsų žaidėjus. Pamačius juos atsarginiais, Lietuva pralaimėjo 3:1.

Garbės golą įmušė klaipečiai.

Rugpjūčio 15 d. Lietuva vėl be poilsio stoji dar prieš stipresnę valstybę — Estiją. Nors Lietuva gavo stipresnį priešą, tačiau tą dieną geriau sekėsi.

Pirmas puslaikis, prie vienodų spaudimų, baigėsi lygiomis 2:2. Antram puslaiky Estijos komanda įtempė visas jėgas ir laimėjo 5:2.

Lietuvos valstybinės komandos sąstatas buvo sudarytas iš šių asmenų: vartininkas V. Abramikas (L. F. L. S.); beka: Nopens (Klaipėda) ir Vagneris (K. S. K. Kultus); habekai: Bulvičius, Marcinus, Bankauskas (visi L. F. L. S.); forvardai: Rutkauskas, Buzinskas, Schmelevskis (visi iš Klaipėdos), Stasiukonis (L. F. L. S.) ir Žukauskas (K. S. K. Kultus). *VI. J.—kis.*

Lietuva—Latvija 1:3 (0:0). Latvijos lietuvių laikraštis „Rygos Balsas“ (32 nr.), rašydamas apie Lietuvos — Latvijos futbolo rungtynes, tarp kitko pastebi: „Rungtynių rezultatas 3:1 latvių naudai. Tačiau lietuviai vėl pralaimėjo, taip sakant, iš „papratimo“. Kame gi kaltė? Tiesa, lietuvių technika nebloga, trenerių vengrų taip pat turi pirmos rūšies. Bet pusė visos komandos persilpnė kūnu ir dvasia. Trūksta raumenų tvirtumo, ištvėmės, trūksta atkaklumo, pasiryžimo ir įtempto smarkumo.

Neturint šių ypatybių, geriausi technika nieko negelbsti.

Latviai per savo perdaug didelį atkaklumą, vietomis buvo brutaliūs, sužaloję porą lietuvių žaidėjų. Kiek mažiau nukentėjo latvių žaidėjas.

Kitą dieną žaidė Lietuva—Estija. Lietuva pralaimėjo 2:5.

Iki šių rungtynių Lietuva Latvijai yra 4 sykius pralaimėjusi ir tik 2 syk žaidė lygiomis, būtent: 1924 m. Kaune—4:2, 1925 m. Rygoje — 2:2, 1926 m. Kaune — 3:2, 1927 m. Rygoje — 6:3, 1928 m. Taline — 3:0 ir Kaune 1:1. 4 latvių nugalėjimai ir 2 žaidimai lygiomis latvių naudai davė 19:10.

Su estais latvių jėgų santykiai pasireiškia iš 9 žaidimų: 3 latvių ir 2 estų nugalėjimai ir 4 žaidimai lygiomis.

Tobulinamas raudonojo vado paruošimas.

Šią vasarą buvo raudonosios kariuomenės karo mokyklų viršininkų ir komisarių suvažiavimas, kuriame nutarta kai ką pakeisti raudonųjų vadų paruošime. Revoliucinė karo taryba priėmė tokią mokslo sistemą: Mokiniai priimami kasmet spalio mėn. ir ligi gegužės mėn. turi baigti mokomųjų kuopų kursą. Visai vasarai — 4½ mėn. — mokiniai siunčiami praktikai į kariuomenės dalių mokomasias kuopas. Kitą vasarą mokiniai siunčiami 2½ mėn. į dalis skyrininkų pareigoms eiti; trečiąją vasarą — 2 mėnesiams būrininkų pareigoms eiti. Be to, 2 savaitėms siunčiami į lauko stovyklas.

Pėstininkams ir kavaleristams mokslo kursas trunka 3½ metų (iki šiol buvo 3 metai).

Artilerijos, inžinerijos ir kitose specialėse karo mokyklose mokslas trunka 4½ metų (buvo 4 metai). Praktika dalyse — 9½ mėn.

Bendrojo lavinimo dalykų programa praplėčiama: pėstininkų ir kavalerijos mokyklose vietoj buvusių 432 val. praplėsta iki 800 val., artilerijos ir kitose specialėse mokyklose vietoj buvusių 840—1100 val., iki 1.140—1.400 val.

Raiti 1000 kilometrų.

Šią vasarą vokiečių 3-jo kavalerijos pulko 10 karininkų raiti atliko didelį 1.000 kilometrų žygį, tikslu nustatyti kavalerijos arklių patvarumą bei tinkamumą.

Raiteliai, išjoję iš savo stovyklos Rathenow'e, pro Lürrenburg'ą ir Bremeną pasiekė Oldenburgą ir iš čia, pasukę į pietus, kitu keliu — pro Mindeną ir Wolfenbüttel'į grįžo į savo stovyklą. Kasdien nujo davė po 85 kilometrus. Arkliai iš žygio grįžo ne-nuvargę.

Kariuomenės leidiniai.

„Mūsų Žinynas“, karo mokslų žurnalas, 53 nr. rugpjūčio m. Tarp šio nr. straipsnių randame keletą itin įdomių ir svarbių. Pirmuoju eina „Napoleono gimimo 160 metų sukaktuvė“, S. Zaskevičius. Tai trumpas, bet gana pilnas ir turinčias etudus. Jame gražiai gyvai nupieštas to didžiojo karo vado ir imperatoriaus gyvenimas, darbai ir strategija, ypač svarbi ir reikšminga iš to viso išvada, kuri pirmą kartą autoriaus sugauta: *nepertempti karinio tautos impulso stygos*. Straipsnyje — „Skodo dirbtuvių pestininkų patrankų evoliucija“, kpt. Gustav Däniker — ne tik duodama tos rūšies ginklo konstravimo apžvalga, bet dar išskellama įdomių minčių bei klausimų, kaip, betobulniant tą ar kitą ginklą, pavyksta suderinti prieštaraujantį judrumo ir veikimo galtingumo reikalavimus. Bene įdomiausias ir svarbiausias mūsų kariuomenės gyvenimo sąlygose bus straipsnis „Kariškoji dvasia“. Čia duota vienos A. J. Valskybių forto pestininkų mokyklos ilgų metų darbo ir patyrimų santrauka, kurioje labai vaizdingai parodoma, kas yra toji kariškoji dvasia, kaip ji kareiviuose skiepijama bei auklėjama ir kaip palaikoma. Toliau eina svetimų valstybių kariuomenių apžvalga, ypač plačiai sustota ties Bulgarij kariuomene. Gale duota plati bibliografija, paminėtos ir parencenzuotos net 26 knygos.

„Karo Archyve“ tęsiama ats. mjr. Gudelio „Lietuvos vasaros rytuose 1919 m.“

„Kardas“ „Mūsų Žinyno“ priedas. Šįkart labai daug čia rašoma gyvu ir pribrendusiu reikalu, būtent, dėl prieššaukiamojo kariško parengimo pas mus ir kitose valstybėse. *Bl.*

Naujos knygos.

Likimo grimasos. *Kazys Kiela*. Novelės „Spaudos Fondo“ leidinys 1929 m. Kaina 1,50 lt.

Šioje nedidelėje knygutėje (123 psl.) randame 12 vaizdelių, būtent, „Likimo grimasos“, „Paukščių takas“, „Gyvatė“, „Pakaruoklis“, „Pasivaikino“, „Pasoga“, „Nebešando“, „Odeur de la rose“, „Kaip raško astrus“, „Erškėčių keltais“, „Kilpa“, „Baltosios akacijos“.

Vienoje knygos vietoj (5 psl.) randame stipriai suformuluotą autoriaus mintį: „Gyvenimas ne traukinio tvarkaraštis, sulig kuriuo tą valandą ir tą minutę neišvengiamai sukauks švilpukas ar sužibės ugnys. Gyvenimas nežino jokių tvarkaraščių ir kartais nelaukiamai, nemanomai, sustaugs tokiais signalais, kad net lova, kurioje miegi, apsiverčia.“

Jei tokia mintis prašoko, matyti, iš tikrųjų norėta ar bent manyta autoriaus duoti knygoj stiprių veikėjų ir didelių kovų. Bet dabar išėjo vieni nevikeliai: arba gyvenimo sutrypti ir šlanžią paskui jį, kaip sukvailėjusi ponja Plaštakienė, senas išsitelluskavęs kavaličius Banevičius, paralyžuotas ir suguręs grapas („Odeur de la rose“); arba labai lengvai gyvenimo mindomai, kaip gyvenašle Velžienė, valdininkė Stasė Jankūnaitė, mokytojas Napoleonas Kvedoras ir kiti.

Ne vieno svelko, stipraus ir kovojančio žmogaus. Galėtų būti ir tokie tipai, jeigu jau autorius pamėgo pesimizmą ir silpnojo žmogaus vaizdavimą, bet tuomet reikėjo daugiau meniško apibūdinimo ir gilesnio sielos nušvietimo. Dabar daugelis novelių yra tik feljetoninio arba kronikinio pobūdžio (Pasoga*). Vieną didelį pliusą toj knygoj galime pažymėti tai pats rašymo būdas. Čia autorius neina senais trafaretais, bet stengiasi savotiškai būti originalus. Vietomis tikrai pasiseka ir stilius gana stiprus, įdomus.

Po tėviškės klonius. *Klemensas Dulke*. Pirmas eilėraščių pluoštas. Telšiai, 1929 m. Kaina 1,50 lt.

Nuostabi mūsų žemė Lietuva, ypatingai jos literatūros dirva. Poetų pilna, poetai, kaip draugeliai, gimsta — miršta — be galo, be vardo ir be reikalo... Nes poezijos vis tiek neturim. Argi tas banališkas Vilniaus vartalojimas tai poezija, argi kasdieninių arba liaudiškų nublukusių žodžių bei posakių linksniai ir eilučių galūnių derinimas tai eilėraščiai.

Nei naujų stiprių vaizdų, nei žodžio gražaus, nei ritmo galybės, nebekalbant jau apie patį turinį ir temas.

Šitokio, o ne kitokio daro įspūdzio ir ši knygelė. Tik galima be naudos padėtos energijos ir darbo.

Respublikos Prezidento paveikslas.

Šlomis dienomis „Žiedo“ litografijos išspausdintas gražus didelis (54×77 cm.) *Resp. Pr. Antano Smetonos* paveikslas. Paveikslą ant akmens piešė dailininkas V. Jomantas. Paveikslas, matyt, taikytas Tautos šventei, bet jis visada pravartu įsigyti, ypač kad jo kaina, atsižvelgiant į gerą popierį ir spalvotumą, visai nedidelė — tik 5 lt.

Sveikata ir ligų priežastys, arba ilgal trunkanti savižudybė. Parašė Kun. P. P. *Saurusaitis*. Kaunas, 1928 m. Kaina 1 lt.

Vakarų fronte nieko naujo. *E. M. Remark*. Iš originalo vertė J. Kalnėnas Sakalo b-vės leidinys Kaunas, 1929 m. Kaina 4 lt.

Medicina, laikraštis skirtamas medicinos teorijos ir praktikos reikalams. Liepos mėnuo 7 nr.

Keli mokslievių vertimai. Iš ano meto rusiškųjų rašinių rinkinio, skirtami šių dienų mokyklai ir nemokyklai, Kaina 1 lt. Taisyta ir redaguota prof. J. Jablonskio. Išleido Sakalo b-vė 1929 m.

P. Dulakis.

Galvosūkių 22 nr. sprendimas.

Jis sudėjo 3 silkes ant lėkštes romėnų skaitmenimis, t. y. dvi sukryžlavo ir vieną pristatė šalia XI (vienuolika) ir padavė keleiviams.

Galvosūkis 24 nr.

(Vertinamas 1 tašku.)

Duota šios raidės: 6 a, 1 a, 1 b, 1 d, 3 e, 2 e, 2 e, 2 l, 1 k, 6 i, 2 j, 4 m, 1 n, 3 p, 1 o, 3 r, 4 s, 1 š, 1 t, 3 u, 2 v, 1 z, sustatykite sakinį, kuris reikštų svarbų lietuvių nuveiktą darbą.

Pranešimas.

Karo Technikos Biblioteka nuo š. m. rugpjūčio mėnesio 20 dien. nevelks šešias savaites, sąryšy su bibliotekos pertvarkymu.

Redakcijos atsakymai.

St. Smailiui. „Iš kareivių gyvenimo“ nedėsimė. Jis labiau panašus į raportą bei reliaciją, negu į apysaką.

V. p. V. B-nui - Ašui. „Daugiau doros ir mandagumo“ nedėsimė. Daug tuščių žodžių prikaltėta, bet nieko nepasakyta.

P. Juodžiui, Gegeckui, St. Ma-ui, Radasto Žiedui, Pr. Bernatoniui, J. Kasperavičiui, Žygentui, F. Breimeriui, Ign. Ališauskui, J. Kukei, Pr. Kuncel, Kalnų švilpikul, v. p. L. Origačiui, P. Gaubiui. Eilės silpnos. Nedėsimė.

Vienučiu. Jūsų rašinėlio nedėsimė.

K. Petrušauskui. Jūsų smulkmenos „Kuprinės pabiroms“ netinka.

Jurgiui Dainai. „Kvieslio“ nedėsimė.

A. S-ku. „Kova gamtoj“ nedėsimė.

L. Skačkauskui. „Sirenos paviljojo“ netinka.

Klaunei. I. Vargu ar begalėtumėi gauti tarnybą valdiškose įstaigose, nes ten per daug yra kandidatų ir nebaustų asmenų. II. Ar galėtumėi važiuoti į Argentiną tuo tarpu atsakyti negalime. Pasiteiravus minėtos valstybės vicekonsulate mums pranešė, kad tai priklausytų nuo tamstos dokumentų, kokius išgautumėi. Jų nemačius atstovybė negali atsakyti. III. Bausmė išnykti negali. Tik į ją gali būti nekreipiama dėmesio (žinoma, jeigu teisės nesusiaurintos), jeigu asmuo pasitaiso ir pasižymi gražiais darbais.

A. Svireckui. Jie turi pertraukti mokslą ne dėl kurių nors kitų priežasčių, bet dėl savo paties asmens privalumų — jeigu neatitinka Karo Mokyklos reikalavimams. O tokių pasitaiko iš įvairių tautybių.

Kova su tikyba Tarybų Rusijoje.

Liaudies komisarių tarybos nutarimu švietimo komisaras artimiausiu laiku turi paskirti iš aktingųjų komunistų tarpo „inspektorius kovai su tikyba“. Šie „inspektoriai“ turės kontroliuoti specialių agitatorių ir mokytojų, mokyklose varoma prieštikybinių akciją.

Kaina visiems.: metams 8 lt., pusmečiui 4 lt. Užsieny, be Vokietijos, Latvijos ir Estijos, dvigubai. Atskiras nr. — 30 ct. Skelbimai: petito eilutė 50 ct.; prieš tekstą dvigubai. Adresas: Kaunas, Nepriklausomybės aikštė.

Leidžia Vyr. Štabo Sp. ir Švt. Skyrius.

Redaktorius kpt. Balčiūnas.

Akc. „Spindulio“ B-vės spaustuvė, Kaune.